

PROJECTE LINGÜÍSTIC

INDEX

	Pàg.
0. INTRODUCCIÓ	4
1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	5
1.1. ENTORN	
1.2. ALUMNAT	
1.3. PROFESSORAT	
1.4. ALTRES	
1.4.1. Personal no docent i d'activitats extraescolars	
1.4.2. Associació de mares i pares i resta de famílies	
2. LA LLENGUA COM A EIX TRANSVERSAL DE TOTS ELS APRENTATGES... 13	
2.1. LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ I DE CONVIVÈNCIA	
2.2. L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA	
2.2.1. Llengua oral	
2.2.2. Llengua escrita	
2.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita	
2.2.4. La llengua en les diverses àrees	
2.2.5. Continuitat i coherència entre cicles i nivells	
2.2.6. Aula d'acollida i ensenyament inicial de la llengua vehicular	
2.2.7. Atenció a la diversitat	
2.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	
2.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua	
2.2.10. Materials didàctics	
2.2.11. Objectius de les àrees de llengua	
2.2.12. Informació multimèdia	
2.2.13. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum	
2.3. EL CATALÀ, LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE	
2.4. L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA	
2.4.1. Introducció de la llengua castellana	
2.4.2. Llengua oral	
2.4.3. Llengua escrita	
2.4.4. Alumnat nouvingut	
2.5. LA LLENGUA ANGLESA	
2.5.1. Introducció de l'anglès i dedicació horària	
2.5.2. Aprenentatge significatiu i globalització	
2.5.3. Ensenyament actiu i aprenentatge comunicatiu	
2.5.4. Programació noestàndard	
2.5.5. Treball en equip	
2.5.6. Autonomia i formació permanent	
2.5.7. Aspectes socioculturals	
2.5.8. Suports àudio-orals i visuals	
2.5.9. Sessions de classe	
2.5.10. Avaluació i progrés en espiral	
2.5.11. Aula d'anglès	

3. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ.....	42
3.1. ORGANITZACIÓ DELS USOS LINGÜÍSTICS	
3.1.1. Llengua del centre	
3.1.2. Documents de centre	
3.1.3. Ús no sexista del llenguatge	
3.1.4. Comunicació externa	
3.1.5. Educació no formal	
- Llengua de relació amb les famílies	
- Menjador	
- Personal no docent i activitats extraescolars	
- Esbarjo	
3.2. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU	
3.2.1. Actituds lingüístiques	
3.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)	
3.3. ALUMNAT NOUvingut	
3.4. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS	
3.5. ORGANITZACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ CURRICULAR	
3.5.1. Coordinació cicles i nivells	
3.5.2. Estructures lingüístiques comunes	
3.5.3. Projectes d'innovació	
3.6. BIBLIOTECA ESCOLAR	
3.7. PROJECCIÓ DEL CENTRE	
5.7.1. Pàgina web del centre	
5.7.2. Revista	
4. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE	51

0. INTRODUCCIÓ

L'actual context social i escolar i les exigències lingüístiques del moment obliguen a una nova definició del Projecte Lingüístic de Centre (PLC) que consideri aquesta nova realitat:

- La composició de l'alumnat i de les seves famílies ha canviat substancialment en els anys darrers.
- Les exigències lingüístiques de la nostra societat –en el nou marc europeu– són cada cop més altes.
- S'ha d'entendre la llengua com a vehicle de comunicació i també de convivència.
- És necessari, atesos els resultats, replantejar-se el paper de la llengua oral.
- L'aprenentatge de la llengua es fa des de totes les àrees del currículum.
- Cal una continuïtat i una coherència entre els cicles i els nivells educatius no universitaris.
- Cal una visió conjunta de centre educatiu de l'acollida lingüística (i no lingüística) de l'alumnat nouvingut.
- La diversitat del nostre alumnat ens ha de fer buscar noves estratègies d'actuació educativa.
- Les tecnologies d'aprenentatge i de comunicació ens obren noves portes de com ensenyar llengües.
- És necessari incentivar activitats d'ús de la llengua si volem que el seu ensenyament sigui realment significatiu.
- Hem de fer reflexionar el nostre alumnat sobre els usos lingüístics si es vol la continuïtat de la llengua catalana, entesa com a element de cohesió social.
- Hem de fer-los reflexionar sobre la importància de saber llengües, quantes més millor.
- Hem de saber reconèixer i respectar les llengües de la nova immigració.
- És una exigència social treballar per a un ús no sexista del llenguatge.
- Cal que ens plantegem uns plans de formació propis en temes lingüístics i en temes de didàctica de les llengües.
- Cal potenciar la lectura com a font d'informació i de plaer en qualsevol de les llengües que es treballin en el centre.
- Cada vegada es fa més necessari el coneixement de l'anglès.

Així, el PLC del nostre centre ens ha de possibilitar el gestionar el procés de tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, articular els aspectes referents al tractament de les llengües curriculars i, alhora, fer de la llengua catalana un instrument de cohesió social en un marc multilingüe.

El nostre Projecte Lingüístic forma part del projecte educatiu de centre (PEC) i, a més d'aconseguir l'objectiu anterior vol promoure entre tots els membres de la comunitat educativa (professorat, alumnat, famílies i personal no docent) els següents conceptes:

- El respecte envers totes les llengües.
- La valoració positiva de la diversitat lingüística.
- La desaparició dels prejudicis lingüístics.
- La importància de l'aprenentatge d'una nova llengua.

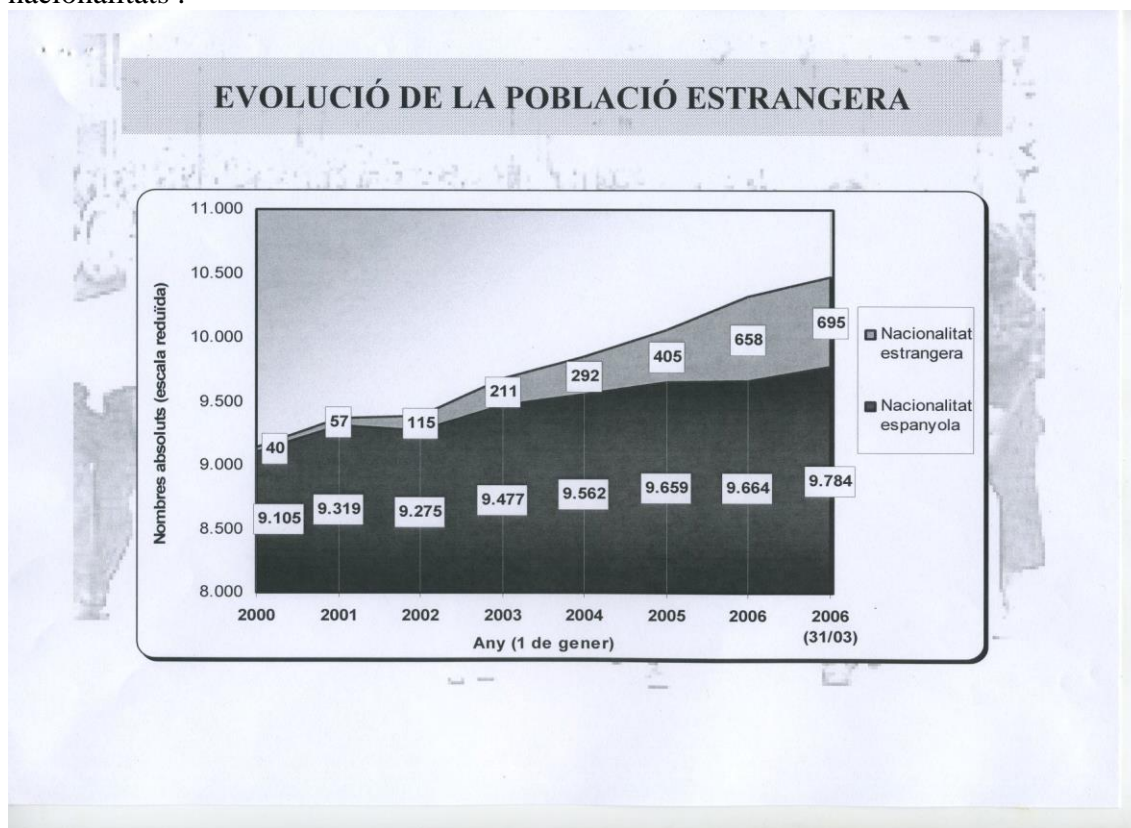
El nostre centre fa un tractament integrat de les llengües curriculars. L'ensenyament del català, del castellà i de l' anglès té una presència en el context escolar dels nostres alumnes, i al final de l'escolaritat obligatòria utilitzen correctament català i castellà i han adquirit una competència comunicativa en anglès.

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1. L'ENTORN

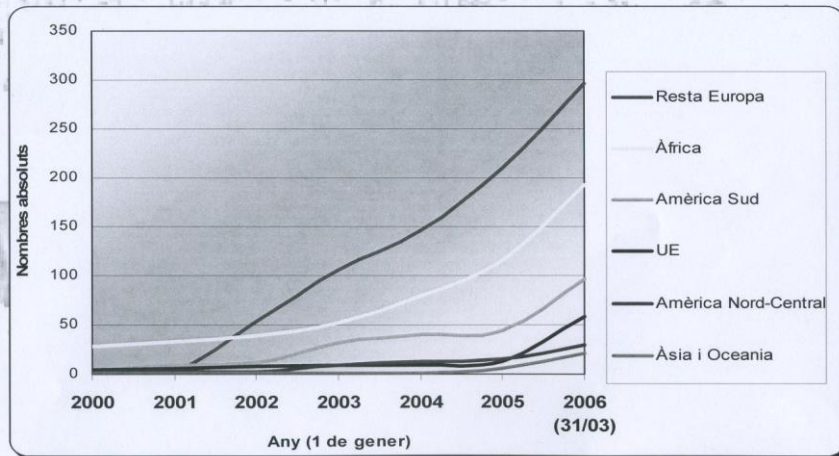
L'escola Joncadella és al poble de Sant Joan de Vilatorrada i actualment està ubicada en espais força separats. Les aules d'educació infantil són al centre del poble i la resta d'aules a la part sud, la distància entre els dos edificis és gairebé d'un quilòmetre. En un futur proper es preveu que es construirà una nova escola on les aules d'educació infantil i primària quedaran ubicades en un mateix espai.

La localitat de Sant Joan de Vilatorrada està situada al costat de Manresa (en direcció nord seguint el curs del Cardener), a la comarca del Bages. La seva població es dedica bàsicament a la indústria i als serveis i ha sofert un augment considerable des de 1.950 (hi havia uns 1.650 habitants). A partir del 2.000 va aparèixer la segona onada migratòria provinent d'Europa de l'Est i d'altres països de la resta del món. En el darrer cens efectuat al març de 2.006 hi havia empadronades 9.784 persones del país i 695 estrangers. La procedència d'aquests estrangers és molt diversa; hi ha comptabilitzada en el padró municipal 34 nacionalitats.

Font: PLA DE RECEPCIÓ I ACOLLIDA, PRAM
Sant Joan de Vilatorrada, 22/03/2007- Diputació Barcelona

POBLACIÓ ESTRANGERA PER GRUPS D'ORIGEN

Font: PLA DE RECEPCIÓ I ACOLLIDA, PRAM

Sant Joan de Vilatorrada, 22/03/2007- Diputació Barcelona

L'augment de la població no s'explica només pel creixement vegetatiu, sinó per la forta immigració que el poble va tenir, especialment des de 1.960 procedent sobretot d'Andalusia i deguda a la proximitat a un important centre de serveis de la Catalunya interior (Manresa) i al menor cost de terrenys i habitatges.

Sant Joan de Vilatorrada és un poble que ha experimentat un creixement molt alt. Hi ha pocs pobles a Catalunya que segueixen el nostre patró de creixement. La situació, al costat de Manresa, el desenvolupament continuat de més i millors serveis, la seva empenta cultural i esportiva... n'han estat, probablement, algunes de les causes principals. La seva situació estratègica, en l'encreuament de l'eix diagonal i l'eix transversal, i la més que previsible pressió de l'àrea d'expansió dels cinturons de Barcelona, l'anomenada tercera corona, fan suposar que seguirà creixent.

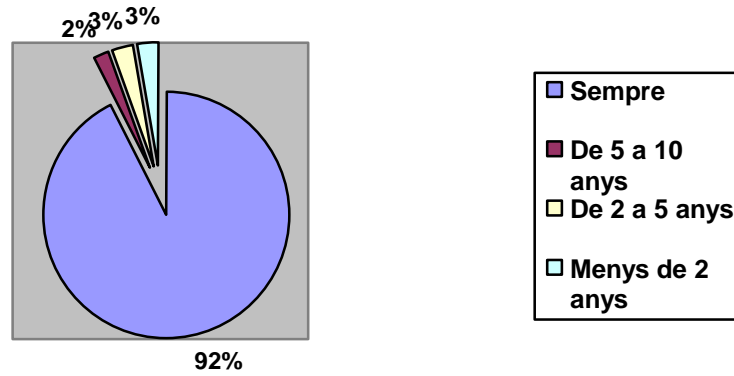
1.2. L'ALUMNAT

La major part dels alumnes procedeixen de l'escola bressol Barrufets, Xiulet o de casa. Actualment a l'escola Joncadella hi ha 626 alumnes, dels quals un 89% són catalans, el 1,08% provenen d'altres comunitats autònomes i la resta són procedents de diversos països: Romania, Ucraïna, Marroc, Xina, Gàmbia, Uruguai, Equador.... El tant per cent més elevat d'alumnes estrangers es correspon a l'alumnat nascut a Romania, Marroc i Ucraïna.

Des del curs 2006-07 el Departament d'Ensenyament ens ha dotat d'una aula d'acollida pels alumnes nouvinguts procedents d'altres països i que no coneixen la llengua d'aprenentatge: el català. El percentatge actual d'alumnes nouvinguts és de 5,45%.

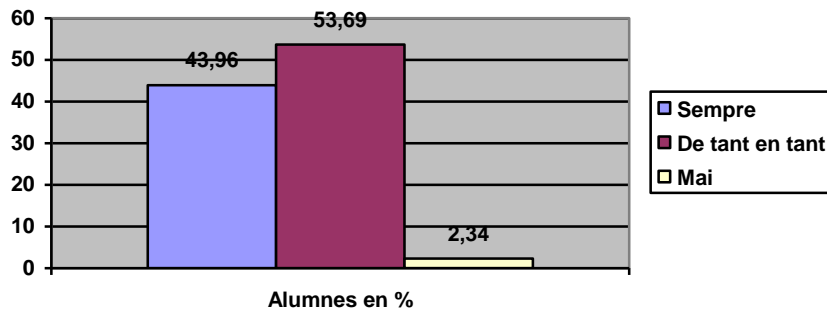
El coneixement i ús de la llengua dels alumnes és el següent:

A) Temps vivint a Catalunya

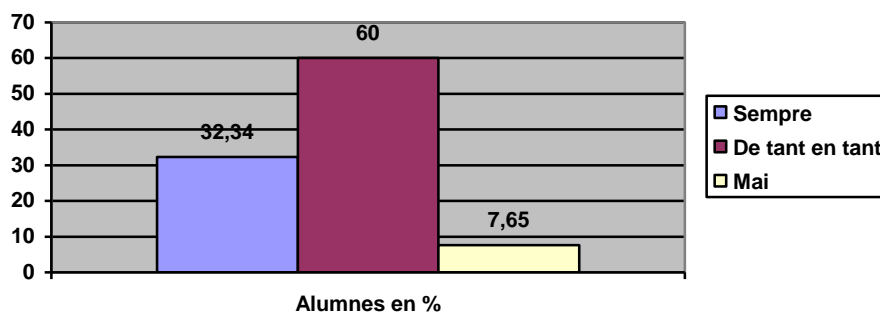
- Segons les enquestes realitzades (any 2007), es veu que el 92% de l'alumnat és nascut a Catalunya. El 2% fa entre 5 i 10 anys que viu aquí i un 3% , entre 2 i 5 anys. Finalment, només un 3% de l'alumnat fa menys de dos anys que viu a Catalunya.

B) Utilitzen el català

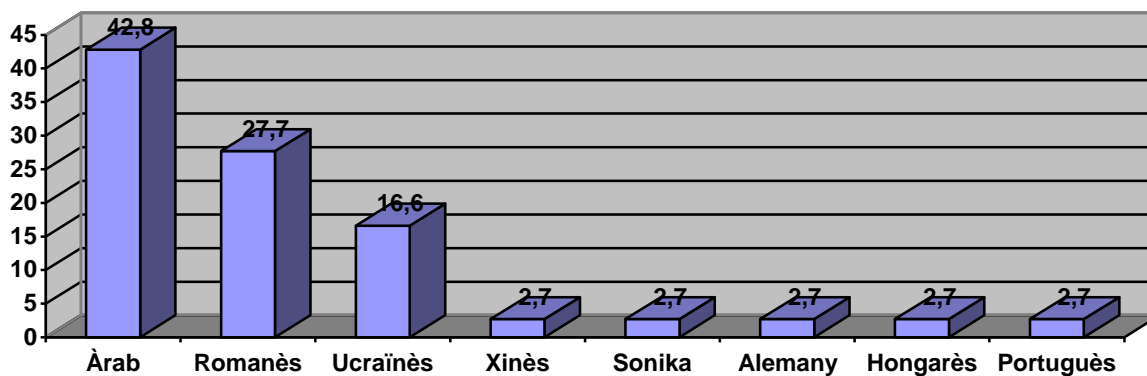
- Segons el buidat de les enquestes realitzades (any 2007), es veu que gairebé el 44% de l'alumnat utilitza sempre la llengua catalana i gairebé el 54% l'utilitza de tant en tant. Un 2,34% no l'usa mai.

C) Utilitzen el castellà

- De l'enquesta podem concloure que un 36,34% de l'alumnat parla sempre en castellà i un 60% utilitza aquesta llengua de tant en tant. Només un 7,65% no l'utilitza mai.

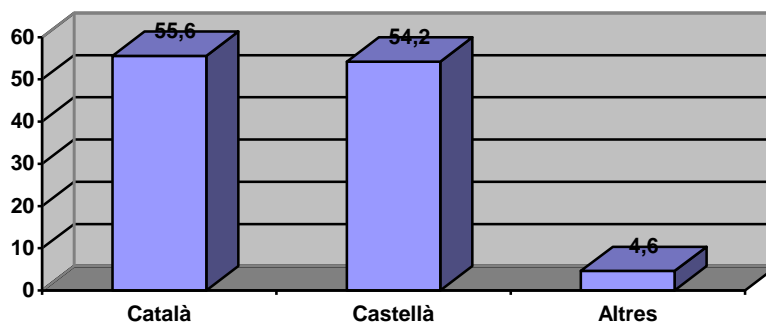
D) Utilitzen una altra llengua

- El percentatge d'alumnat que utilitza alguna llengua estrangera és el següent:

Xinès: 2,7%	Alemanys: 2,7%
Àrab: 42,8 %	Hongarès: 2,7%
Ucraïnès: 16,6%	Portuguès: 2,7%
Sonika: 2,7%	
Romanès: 27,7%	

E) Llengua que utilitza l'alumnat amb els pares i mares

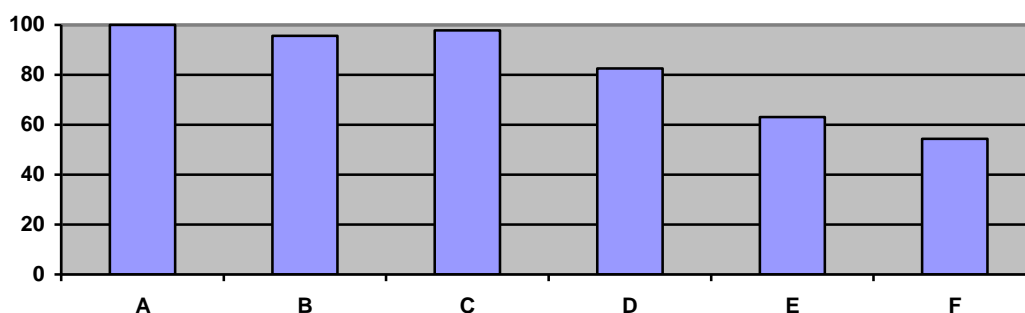

- Pel que fa a la llengua que utilitzen tots els alumnes de l'escola en l'àmbit familiar, el percentatge és el següent. Cal tenir en compte que moltes de les famílies utilitzen ambdues llengües: català i castellà. (Català: 55'6%, Castellà: 54'2, Altres: 4'6%)

1.3 EL PROFESSORAT

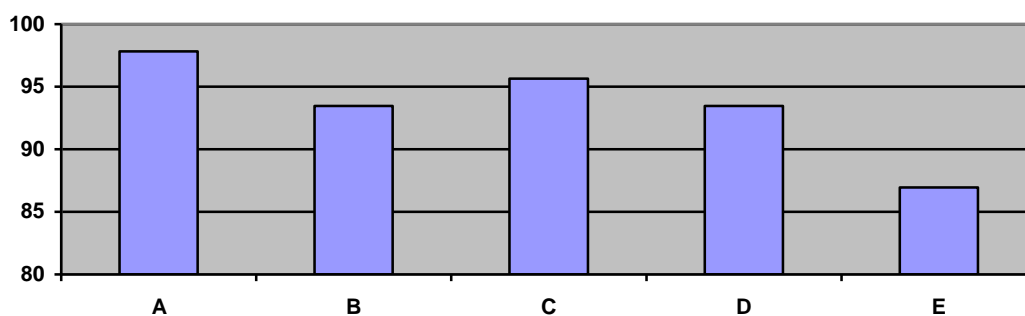
El nombre de professors i professores de l'escola Joncadella, actualment és de 51, una auxiliar d'educació especial, una vetlladora i la tècnica d'educació infantil.

El resultat de les enquestes realitzades al professorat del centre el curs 06-07, és el següent:

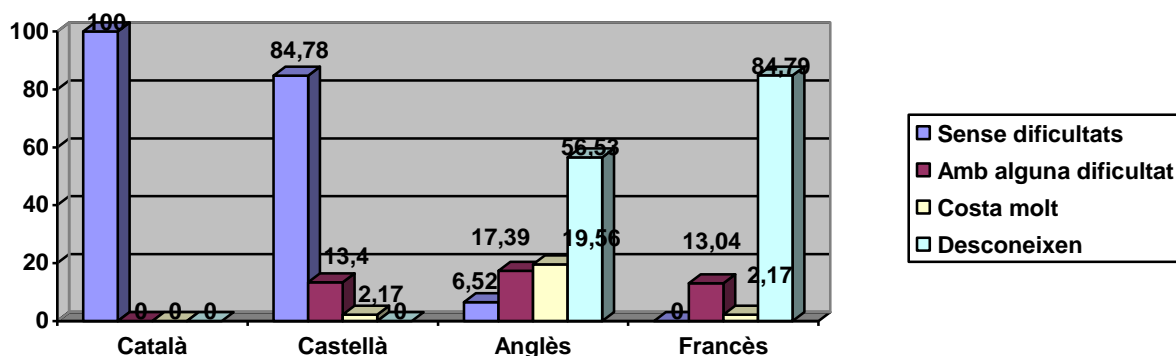
- El 100% del professorat s'adreça a l'alumnat en català en totes les situacions curriculars (excepte les àrees de castellà i d'anglès). (A)
- El 95,65% s'adreça a l'alumnat en català en situacions no curriculars (pati, sortides...) (B)
- Un 97,82% del professorat utilitza el català en la seva relació amb els altres mestres davant de l'alumnat. (C)
- Un 82,6% utilitza el català en la seva relació amb la resta de personal no docent davant de l'alumnat. (D)
- El 63,04% utilitza el català en la seva relació amb les famílies davant de l'alumnat. (E)
- EL 54,34% utilitza el català en la seva relació amb les famílies quan no hi ha els alumnes al davant (entrevistes, comunicacions...) (F)

I anant una miqueta més a fons:

- Potencien la comunicació oral en català a l'aula un 97,82% del professorat. (A)
- Fomenten estratègies que afavoreixen l'expressió oral en català de l'alumnat, sobretot en espais no curriculars un 93,47% del professorat. (B)
- Usen estratègies per exigir la correcció oral i escrita, en llengua catalana, de l'alumnat un 95,65%. (C)
- Potencien que la comunicació escrita entre els alumnes sigui en català un 93,47% . (D)
- Potencien el coneixement d'espais comunicatius en llengua catalana un 86,95%. (E)

Pel que fa al coneixement de les llengües:

- El 100% s'expressen en català sense dificultats.
- Un 84,78% és capaç d'expressar-se en castellà sense dificultats, un 13,4% amb algunes dificultats i un 2,17% li costa molt d'expressar-se.
- Pel que fa a l'anglès un 6,52 s'expressa sense dificultats, un 17,39% amb algunes dificultats i un 19,56% li costa molt expressar-se.
- Pel que fa al francès un 13,04% es pot expressar amb algunes dificultats i un 2,17 li costa molt d'expressar-se.

1.4 ALTRES

1.4.1. Personal no docent

El personal no docent del nostre centre està format per: 1 administrativa, 3 conserges. L'equip de menjador està format per: 3 persones a la cuina, 2 responsables i els monitors i monitores del CAE que es necessitin cada curs.

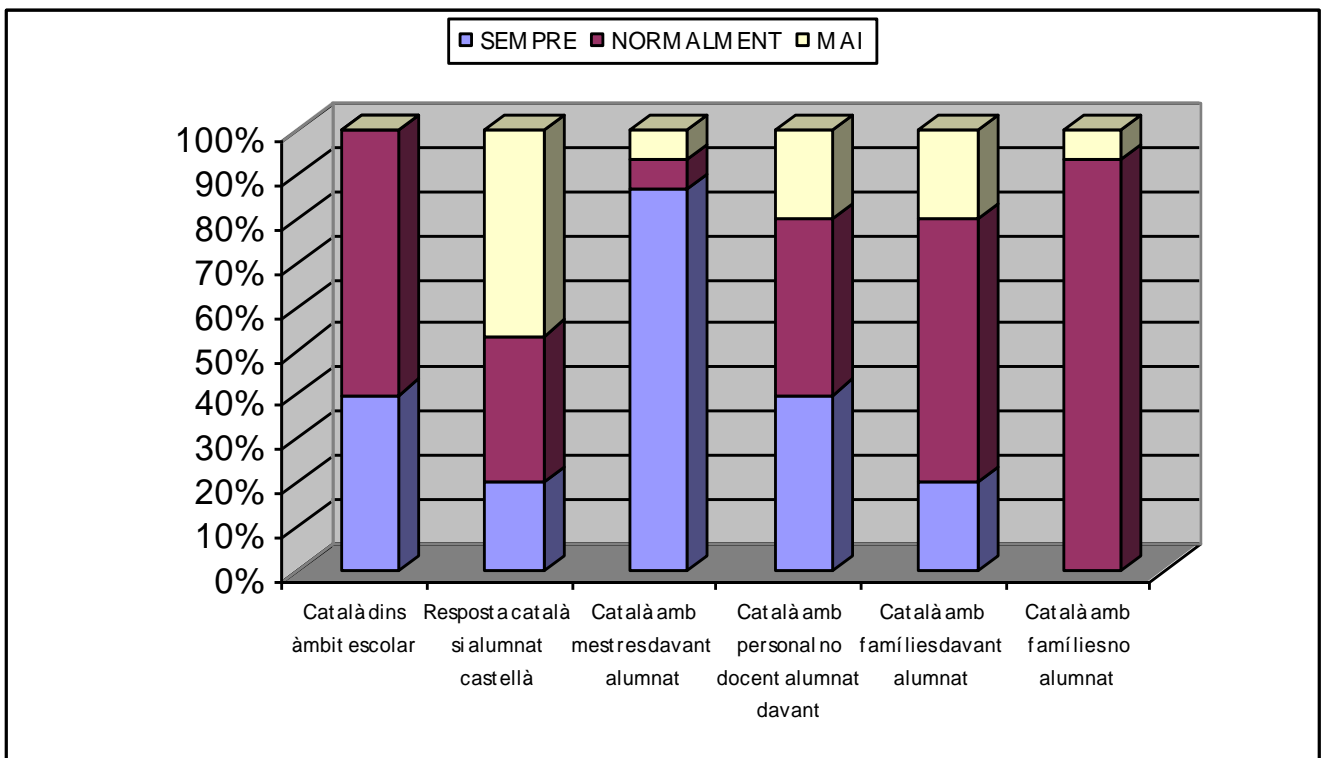
Els monitors/es d'activitats extraescolars varien en funció del número dels nens inscrits.

La relació de les activitats extraescolars que es fan en el centre són les següents:

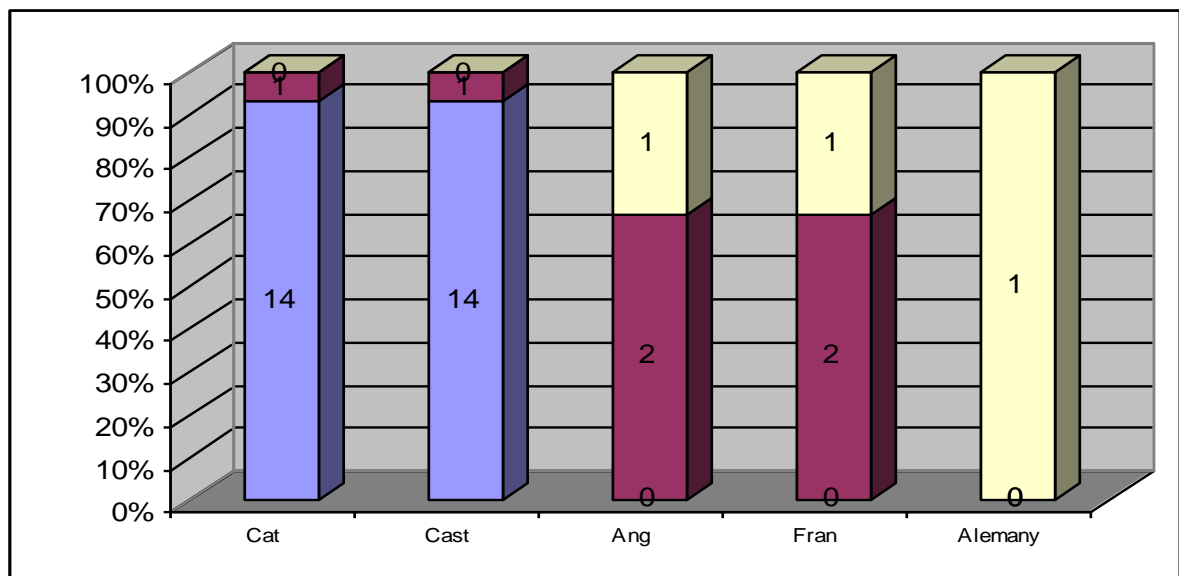
Anglès, dramatització, informàtica, manualitats, natació, psicomotricitat, tècniques de dibuix, bàsquet, cant coral, futbol, beisbol.

Aquestes activitats poden variar, d'un curs a un altre, en funció del nombre d'alumnes apuntats. Totes les activitats es realitzen a la tarda a partir de les 17.00 hores.

Després de fer el buidat de les enquestes, el coneixement i l'ús del català i d'altres llengües és el que queda reflectit en les següents gràfiques:

- A grans trets, en aquesta gràfica es pot veure que en general, el personal no docent de l'escola es dirigeix al professorat en català, mentre que el català perd terreny en les relacions personal no docent i alumnat i baixa molt més quan es tracta de les relacions amb les famílies.

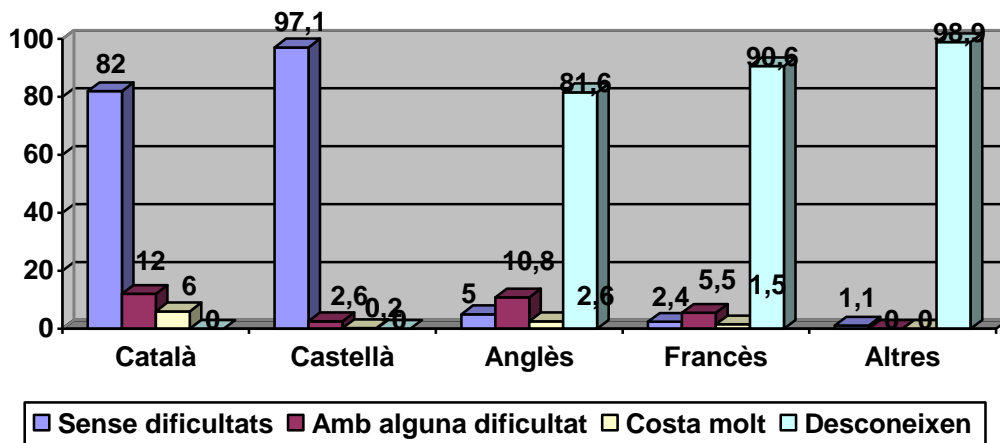

- Pel que fa al coneixement de les llengües, gairebé el 100% del personal no docent coneix tant la catalana com la castellana. Hi ha un percentatge molt petit que, a més a més, coneix en diferent grau l'anglès, el francès i l'alemany.

1.4.2. Associació de mares i pares

El grau de sensibilitat vers la normalització lingüística és bona. La llengua utilitzada en els comunicats és la catalana.

El coneixement i ús de la llengua per part dels representants del Consell Escolar i de les mares i pares de l'associació és el català.

Nota: Dins l'apartat "Altres" s'hi ha agrupat la resta de llengües que parlen les famílies, que són el romanès, l'italià, l'àrab i el portuguès.

2. LA LLENGUA COM A EIX TRANSVERSAL DE TOTS ELS APRENENTATGES

2.1. LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ I DE CONVIVÈNCIA

Considerem les llengües, els diferents llenguatges, com uns instruments de vital importància en la vida individual i social dels éssers humans, perquè fan de mitjancers entre les persones i entre elles i els seu entorn. La llengua actua com a medidora de la comunicació, i de la interacció entre els nens i les nenes així com entre els alumnes i els mestres en tots els moments de l'activitat educativa.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

Amb l'actual arribada de nous nens de Centre-Europa, Nord-Àfrica i Sud-Amèrica, així com els fills i néts i filles i nétes dels immigrants dels anys 60, el castellà és la llengua predominant en la majoria d'usos lingüístics en els alumnes nous. L'escola s'ha de convertir en el context de referència per a què l'alumnat pugui esdevenir competent en la comunicació i l'expressió en la llengua catalana, que serà el vehicle d'ensenyament aprenentatge i de relació en tots els àmbits.

El centre serà també l'espai on l'alumnat adquireixi els senyals d'identitat nacional propis, com la història, la cultura, el patrimoni o les tradicions i fomentarà el sentiment de pertinença i estimació al país, la relació amb l'entorn, l'obertura al món i la iniciació a participar en la societat que els envolta.

2.2. L'APRENENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA

2.2.1. Llengua Oral

Prioritzem el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre, el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre.

Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

La producció lingüística dels infants està estretament relacionada amb el model lingüístic docent i, per tant, és bàsica la interacció del docent com a element impulsor de la comunicació verbal i la qualitat del seu model lingüístic (una bona pronúncia, l'ús d'una llengua col·loquial correcta i una actitud positiva davant les situacions comunicatives).

• Educació Infantil

Comprensió oral:

L'objectiu és:

Potenciar l'ús d'estratègies per comprendre els altres quan s'expressen verbalment, adoptant una actitud positiva i de respecte per a les llengües.

Escoltar i comprendre les narracions, contes, cançons, llegendes, poesies, endevinalles i dites, tradicionals i contemporànies, com a font de plaer i d'aprenentatge.

Expressió oral:

L'objectiu és:

Treballar la participació i l'escolta activa en situacions habituals de comunicació, com converses, contextos de joc, activitats de vida quotidiana ...

Usar i valorar progressivament la llengua oral per evocar i relatar fets, per expressar i comunicar idees, desigs i sentiments, com a forma d'aclarir, organitzar i accedir al propi pensament, per regular la pròpia conducta i la dels altres.

Utilitzar estratègies, com imitació i acomodació, per fer-se comprendre amb un ús de la llengua cada vegada més acurat: pronunciació clara, estructura gramatical correcta, lèxic precís i variat, entonació i to de veu apropiats.

Recull d'activitats que es treballen de manera sistemàtica:

S'ha sistematitzat una activitat per a cada nivell per potenciar l'expressió oral:

EI 3 – “Què hi ha de nou?” – El nen/a ha d'explicar als altres companys/es del grup el què ha fet el cap de setmana. Els pares-mares omplen el paper que se'ls dóna el divendres, explicant experiències viscudes: el què han fet o on han anat el cap de setmana, algun fet interessant a nivell familiar, quelcom que vulgui explicar el nen/a... Serveix d'ajut per la mestra per poder tenir més conversa amb el nen/a. Aquest paper no haurien de descuidar-se'l cap dilluns. Per fer aquesta activitat es distribuïran els nens/es de cada classe en dos grups, cada grup tindrà una mestra.

El treball posterior serà, en principi, fer un dibuix del que el nen/a ha explicat i la mestra ho escriurà a sota el dibuix.

A partir del curset de lectoescriptura canviem una mica l'enfocament de l'activitat:

-Algú dilluns és la mestra qui explica el seu cap de setmana, o alguna experiència interessant (amb un lèxic ric i variat).

-La part del dibuix pot ser més opcional, es poden oferir altres possibilitats: dibuixar-ho tots junts a la pissarra, en full gran... i fins i tot pot no fer-se.

-La conversa ha de ser flexible i potser alguns dilluns s'organitzen altres activitats de conversa aprofitant el desdoblament.

EI 4: “Què hi ha aquí dins?” - Cada setmana un nen/a s'endurà una caixa. A dins hi podem posar l'objecte que vulguin, però cal tenir en compte que és important:

- decidir què hi posem entre tots (pares i nens)
- que el nen/a sàpiga guardar el secret de què hi ha a dins la caixa, sense dir-ho a ningú.
- A la caixa hi haurà un petit guió per ajudar a les famílies a preparar el treball: de quin material és l'objecte, la forma, la mida, per a què serveix, on el podem trobar...

A la classe, al matí, els companys/es hauran d'endevinar què ens ha portat, fent preguntes a les quals només ens ha de respondre sí o no. La mestra pot fer preguntes per servir de model.

El treball posterior és fer un dibuix de l'objecte que s'ha portat i completar la frase:

_____ HA PORTAT _____

A partir del curset de lectoescriptura, es proposen diferents estratègies:

- Dibuixar l'objecte abans de veure'l.
- La mestra dibuixa l'objecte seguint les instruccions de descripció que fa el nen/a.
- El dibuix pot ser optatiu. També es pot fer per parelles.
- Enlloc de dibuix es pot ser una foto de l'objecte.
- Quan escriuen el nom del nen/a i l'objecte es pot fer copiant de la pissarra, escrivint-ho a la pissarra, s'esborra i ho han de reescriure, cadascú fa la seva pròpia producció escrita...

EI 5: La Notícia. - Cada divendres una nen/a s'emporta la carpeta de la Notícia (on hi haurà una nota explicativa sobre el què han de fer) per tal que durant el cap de setmana busqui amb la família una notícia de la premsa que interressi explicar als companys/es.

El dilluns l'encarregat de portar la notícia, l'explica als companys/es. Es fa conversa sobre la notícia.

Després es proposa una activitat d'expressió escrita: escriure el titular de la notícia i fer el dibuix.

A partir de l'assessorament de lectoescriptura, es proposen diferents estratègies de treball:

- Redactar el titular entre tots/es, escriure'l a la pissarra i cadascú el copia en el seu full.
- Decidir entre tots/es el titular i cadascú l'escriu en el seu full.
- Cada nen/a decideix individualment el titular i l'escriu.
- S'escriu a la pissarra i s'esborra, perquè els nens/es l'hagin de reescriure en el seu full.

Altres activitats:

- Les rutines del matí: cada dia al matí es canta alguna cançó, es passa llista, es mira el temps, quin dia és, es recorda la dita, algun poema...
- Activitats per afavorir la conversa amb la família: es fa préstec del cançoner, de l'àlbum de fotos, del treball del projecte...
- Memorització de rodolins, embarbussaments, poemes, dites, endevinalles, cançons...
- Jocs d'expressió oral: com "Escarabat bum-bum", "L'espardenya", "Conillets a amagar", "Un dos tres"...
- Contes: explicats amb diferents suports visuals i auditius.
- Joc simbòlic (tenim els racons de la caseta, les nines, els cotxes, les construccions...)
- Converses i diàlegs sobre diferents temes.
- Reflexions orals sobre els hàbits a seguir.
- Explicació de vivències personals.
- Representacions i/o dramatitzacions preparades o improvisades.
- El càrrec de missatger, que porta petits missatges orals.
- Actituds positives relacionades amb la comunicació: l'ús del torn de paraula, escoltar de forma reflexiva, respectar les opinions dels altres, el to de veu...
- Repetir de forma correcta les paraules i les estructures errònies dels alumnes.
- Fer extensions ampliant el vocabulari i completant el discurs del nen/a.

Propostes de millora:

- ❖ Buscar estratègies per potenciar l'ús de la llengua catalana entre els alumnes durant les hores d'esbarjo

• **Cicle Inicial**

Comprensió oral:

L'objectiu és:

Comprendre tot tipus de missatges orals en diferents contextos i en qualsevol dels escenaris possibles: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana.

Comprendre textos orals de diferents tipus, formats i mitjans, per obtenir informació i per aprendre.

Mantenir l'interès i el respecte per les intervencions dels altres.

Expressió oral:

L'objectiu és:

Participar activament en les interaccions amb el grup en qualsevol situació comunicativa de l'aula, tant les referides a la gestió, organització, discussió dels problemes que sorgeixen en el dia a dia, explicació de vivències personals, com les derivades de situacions d'ensenyament aprenentatge, amb respecte per les normes que regeixen la interacció oral (torns de paraula, to de veu, ritme).

Recull d'activitats que es treballen de manera sistemàtica:

- En relació a la tutoria:
 - Converses individuals mestra-alumne per comentar problemes i trobar possibles solucions sempre que sigui necessari.
 - Converses alumne-alumne per discutir i solucionar desacords.
 - Converses col·lectives per discutir qüestions problemàtiques o conflictes puntuals i arribar a acords consensuats cada vegada que hi hagi un conflicte i es necessiti.
- Posades en comú:
 - De les diferents activitats dutes a terme (de les diverses àrees, del monogràfic, dels projectes de classe...)
 - A l'inici d'un tema, especialment si és de medi
 - Al final d'una activitat concreta on s'exposen les conclusions o es repassen els conceptes treballats.
- Formulacions d'hipòtesis:
 - Per resoldre problemes matemàtics.
 - Per deduir com es resol un exercici determinat de qualsevol àrea.
- Presentació de treballs:
 - Es mostren i es comenten positivament davant de tota la classe amb l'objectiu de valorar i potenciar la feina ben feta.
- Descripcions:
 - Es treballen especialment a l'àrea de medi i llengua.
- Explicacions de vivències personals:
 - S'aporten de manera significativa a l'àrea de medi.
- Narracions:
 - Contes i històries breus inventades per l'alumnat.
 - Adopció i interpretació de personatges durant un discurs narratiu.
- Escenificacions:
 - S'escenifiquen petites composicions (llenguatge musical)

- Converses:
 - Es potencien sobretot dins l'àrea de llengua, especialment en parelles o petit grup.
 - També per resoldre possibles conflictes.
- Activitats de memorització:
 - Per aprendre conceptes; poemes, dites, embarbussaments, cançons, refranys, etc.
- Recitacions:
 - De poemes , embarbussaments, refranys, dites endevinalles, cançons...
- Fórmules socials:
 - Felicitacions, salutacions, acomiadaments, maneres d'excusar-se, de donar les gràcies, de demanar les coses amb correcció, d'escoltar amb atenció, de respectar el torn de paraula, etc.
- Al voltant de l'organització de l'aula:
 - Es comenten diàriament aspectes relacionats amb el temps, l'assistència, el menjador, les dates a la pissarra...

Propostes de millora:

- ❖ Potenciar tot tipus de jocs d'expressió oral.
- ❖ Treballar més sistemàticament els estats emocionals per aprendre a controlar les emocions i gaudir-ne (plaer, sorpresa, disgust, temor, alegria, preocupació...)
- ❖ Preparar un recull d'activitats més engrescadores i motivadores com:
 - Conferències sobre un tema determinat o algun centre d'interès.
 - Notícies: poden recollir-les i explicar-les a la classe.
 - Entrevistes.
 - Exposicions a partir de recerques concretes (necessitaran l'ajuda de la família)
 - Explicacions de contes amb un suport plàstic o gràfic elaborat pels mateixos alumnes (amb l'ajuda de la família)
 - Inventar històries a partir d'una estructura donada: inici, desenvolupament i desenllaç.
 - Representacions de titelles.
 - Escenificacions de contes o relats breus amb suport gràfic o plàstic: carotes, disfreses,...
- ❖ Buscar material adequat que ens ajudi a programar amb la màxima eficàcia.

● **Cicle Mitjà**

Comprensió oral:

L'objectiu és comprendre la informació explicitada en un text oral per poder extreure'n allò que interessa en funció dels objectius de la situació comunicativa (comprensió oral literal)

Expressió oral:

L'objectiu és:

Expressar-se oralment adequant-se a la situació comunicativa i al receptor amb ordre i claredat (component discursiu)

Expressar-se oralment aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic i estructures morfosintàctiques (component lingüístic)

El treball de llengua oral a l'aula parteix de diferents tipologies textuais: converses, dramatitzacions, petites exposicions, narració de contes, jocs lingüístics, poesies, entrevistes...

Es vetlla per una correcta expressió oral a nivell gramatical, morfosintàctic, i lèxic adequat a l'edat i es posa una especial atenció a la dicció i entonació

La llengua oral no només es treballa a les sessions de català sinó que és molt present en tots els intercanvis al centre (al pati, passadissos, altres àrees...)

Sempre que és possible, les sessions específiques d'expressió oral, tant a 3r. com a 4t., es fa en grup reduït ja que això permet una atenció més individualitzada i amb major participació de l'alumnat.

Es presta una especial atenció a promocionar un llenguatge respectuós en tots els sentits: no discriminatori, que respecti les diferències de gènere, adequat a la situació...

Es té cura que la participació en debats i en la dinàmica de totes les classes sigui ordenada, respectant els torns de paraula i controlant el to de veu.

• **Cicle Superior**

Comprensió oral:

L'objectiu és comprendre tot tipus de missatges orals produïts en diferents contextos i espais de manera que possibiliti:

- Reelaborar i explicar diferents tipus de textos exposats oralment.
- Valorar l'interès i coherència dels missatges escoltats.
- Criticar-ne el contingut.
- Mostrar interès i respecte per les intervencions dels altres.

Expressió oral:

L'objectiu és expressar-se correctament de manera que es pugui intervenir en qualsevol situació comunicativa de l'aula, de l'escola o de la societat de manera que sigui possible:

- Produir diferents tipus de textos.
- Exposar qualsevol situació de manera ordenada i entenedora.
- Adequar el to de veu i el gest a cada situació.
- Expressar el propi pensament de manera coherent.
- Participar, ordenadament, en les converses.
- Expressar-se amb claredat i bona pronúncia.
- Expressar-se amb respecte envers un mateix i els altres.

Es dedica una sessió setmanal (desdoblament) a fer expressió oral i escrita per tal que hi pugui participar tothom i es pugui fer un treball més individualitzat amb cada alumne.

El llenguatge a nivell oral es treballa contínuament no només a les sessions de llengua sinó també a totes les matèries, en la comunicació mestres-alumnes.

Cal tenir en compte que la llengua de comunicació entre els nens que no són d'origen catalanoparlant i, a vegades també entre alguns que ho són, és majoritàriament el castellà.

Prioritzem el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre, el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre.

Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

2.2.2. Llengua Escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents.

Per a l'aprenentatge lectoescriptor s'apliquen les orientacions que dóna el currículum, tenint en compte que és un procés complex .

Les activitats que es proposin de lectura i escriptura han de tenir uns objectius clars i ens caldrà establir uns mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

• Educació Infantil

Comprensió escrita:

L'objectiu és:

Descobrir i conèixer progressivament les relacions entre el text oral i l'escrit.

Utilitzar estratègies per aproximar-se a la lectura, com la identificació de paraules significatives i usuals, ús del context i de la forma de l'escrit, reconeixement de lletres, ús de les il·lustracions, gràfics i altres imatges que acompanyen els textos.

Expressió escrita:

L'objectiu és:

Desvetllar l'interès per produir textos escrits amb diferents funcions, amb aproximació progressiva a l'escriptura convencional.

Exercitar la destressa manual per poder fer les grafies, adquirint coordinació oculo-manual.

Iniciar les habilitats per a l'anàlisi de la llengua, correspondència so-grafia, segmentació sil·làbica, amb ús de vocabulari específic per referir-se a alguns dels seus elements bàsics: paraula, lletra, so, títol.

L'entorn immediat de l'infant està ple de lletra impresa. L'infant té curiositat i interès per descobrir perquè serveix i com funciona. A l'E.I. es tracta d'encaminar aquest interès perquè s'iniciï i s'impliqui en el procés de descoberta i comprensió del funcionament del codi escrit. Les situacions de comunicació real en les que intervé la lectura i l'escriptura són les més idònies per a aquest aprenentatge.

La utilització funcional i significativa de la lectura i de l'escriptura ha de portar, doncs, amb la intervenció educativa pertinent, a l'inici del coneixement i característiques del text escrit, adquisició a la que s'arribarà plenament en el cicle inicial.

L'aprenentatge de la lectoescriptura (tant a nivell escrit com a nivell oral) té un enfocament globalitzat. Partint del nom de cada nen i de les paraules treballades a l'aula es va introduint l'anàlisi dels sons de les lletres.

Es comença a EI 3 amb la lletra de pal i a EI 5, a partir del 3r trimestre, s'introdueix la lletra lligada. Tots els nivells treballen el nom de la classe en Projecte, tant a nivell oral com escrit.

Referents (cartells) escrits per l'aula:

- Els noms dels nens: a les taules, als penjadors, per passar llista, els que es queden al menjador, els encarregats, a les graelles i/o llistes...
- Altres textos escrits: El nom de la classe, els mesos de l'any, les dites, els títols de contes, poemes, cançons, paraules treballades, materials etiquetats...

Activitats de llenguatge escrit:

- A EI 5 es fan dictats setmanalment desdoblant el grup. Es dicten 6 paraules, cada nen intenta escriure... Després es corregeix col·lectivament.
- Còpia de paraules i frases (EI 4 i EI 5)
- Escriure el nom a les fitxes. A EI 3 i a EI 4 s'escriu el nom en lletra de pal. A EI 5 escriuen el nom i els dos cognoms en lletra de pal i a partir del 3r trimestre comencen a escriure el nom en lletra lligada.
- Copiar la data al full (EI 4 i EI 5).
- EI 5 es comença a escriure lliurement paraules, frases...
- Jocs de llenguatge escrit: per exemple, el penjat
- Activitats de relacionar paraules, relacionar paraules i dibuix, comparar noms llargs-noms curts, fer llistes de noms que comencin per la mateixa lletra...

• **Cicle Inicial**

Comprensió escrita:

L'objectiu és:

Comprendre les informacions més habituals de classe, de la vida quotidiana i dels textos vinculats a continguts curriculars.

Treballar les estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.

Recull d'activitats que es treballen de manera sistemàtica:

- En relació a la descodificació de textos:
 - Reconeixement de totes les grafies
 - Relació so-grafia
 - Descodificació de paraules, frases i textos breus
 - Comprensió de paraules, frases i textos breus
- En relació a la lectura:
 - Fer hipòtesis sobre el contingut a partir de : títol, dibuixos, bagatge personal...
 - Activació de coneixements previs necessaris per a la comprensió del text

- Interpretació de les parts d'un text i assimilació de la idea global
- Expressar opinions sobre el que s'ha llegit
- Copsar les idees principals d'un text
- Comprensió de tot tipus de text: narració, descripció, text instructiu, poesia...

Recursos metodològics:

- Treballar diferents tipus de lectura:
 - Mental
 - Individual (en veu alta)
 - Col·lectiva (en veu alta)
 - Lectura expressiva
- Activitats de memorització
 - Retenció de paraules (vocabulari)
 - Retenció de frases(dites, embarbussaments, refranys, endevinalles...)
 - Retenció de conceptes
 - Retenció de normes ortogràfiques
- Ús de diferents materials: llibres de text, de biblioteca, revistes i diaris, cartells, textos preparats pel mestre, elaborats pels alumnes, mitjans informàtics...

A més de l'adquisició d'una bona comprensió escrita creiem fonamental aconseguir un bon hàbit lector, per això duem a terme un servei de préstec setmanal de contes amb diverses col·leccions adequades als diferents nivells de lectura de l'alumnat a més de potenciar la biblioteca d'aula on es duu a terme una lectura més de plaer i gaudi. També fomentem que aportin informació (internet, llibres, revistes...) relacionada amb els temes de medi que treballem i que compartim amb la resta de la classe.

Alguns recursos en els quals volem aprofundir:

- ❖ Treballar la lectura des d'un punt de vista més útil, funcional i proper a l'alumnat, és a dir, llegir per asseblar-se del que diu el text per a algun propòsit ben definit: receptes, saber el dinar del dia a través dels menús, informació sobre les sortides, avisos de secretaria, invitacions, guions a la pissarra per als passos d'una activitat concreta,... Sempre aprofitant l'espai ambiental i els esdeveniments de la vida quotidiana, els contactes de l'escola amb l'exterior, les instruccions a classe...
- ❖ Potenciar la comprensió lectora a partir de textos i creacions pròpies de l'alumnat.
- ❖ Fer-los llegir sempre que sigui possible el que han escrit i fer lectures en veu alta davant dels companys.
- ❖ Fer conèixer a l'alumne els objectius de la lectura.
- ❖ Treballar la lectura de forma interdisciplinària.
- ❖ Fomentar la lectura com a font de plaer i gaudi potenciant les entrevistes a autors i il·lustradors, explicant contes, narracions, llegendes... de forma expressiva
- ❖ Potenciar el record de lectures fetes mitjançant un registre escrit fet pels mateixos alumnes.
- ❖ Fomentar l'ús i l'assistència a les biblioteques municipals.

Expressió escrita:

L'objectiu és:

Composar textos escrits realitzats en diferents situacions, aplicant un procés reflexiu en l'escriptura: pensar, escriure i revisar.

Recull d'activitats que es treballen de manera sistemàtica:

- En relació a la coherència: Coherència en les idees desenvolupades, és a dir que es pugui seguir amb facilitat el fil conductor, dins del paràgraf i entre paràgrafs.
- En relació a la cohesió: Puntuar correctament i fer servir correctament nexes d'unió.
- En relació al lèxic: Riquesa, variació i precisió lèxiques .
- En relació a l'ortografia: Assoliment de l'ortografia natural i aplicació de les normes d'ortografia convencional treballades.
- En relació a la gramàtica: ús de diferents tipus de noms i adjectius, ús del verb, ús de connectors...
- En relació a l'estil: creació de textos imaginatius.
- En relació a la presentació: domini del traç , polidesa en les produccions escrites, distribució correcte de l'espai i ús de la tipografia adient (encerclar, títols, subratllats...)
- En relació a les actituds: esforç personal per escriure bé.
- En relació a la contextualització de text: intentar donar funcionalitat a l'expressió escrita; és a dir, reflexionar amb els alumnes sobre els objectius del text (per què s'escriu el text).
- En relació a la planificació: tècniques d'associació d'idees (amb fets viscuts, narracions conegudes, idees inventades...) Ús de recursos visuals: imatges, fotografies, dibuixos, làmines...
- En relació a la textualització: verbalitzem exemples,fem models col·lectius, utilitzem suports escrits per ajudar a generar, completar textos, donar els elements bàsics, reorganitzar paràgrafs...
- En relació a la revisió del text:
 - Llegim concentrant-nos en el contingut.
 - Llegim concentrant-nos en la forma (puntuació, ortografia...)
 - Fem que l'alumne torni a llegir el seu text per detectar errades.
 - Fem exercicis de revisió col·lectiva (correccions a la pissarra: exercicis, dictats...)

Alguns recursos en els quals volem aprofundir:

- ❖ Donar major funcionalitat al treball d'expressió escrita (creant situacions reals o simbòliques que donin sentit i utilitat al text que s'ha de produir).
- ❖ Treballar models de diferents tipologies textuals (amb la conseqüent planificació i consensuació de la resta de cicles per no repetir o oblidar-ne alguna).
- ❖ Fer servir les noves tecnologies per a millorar la motivació i facilitar l'autocorrecció.
- ❖ Treballar l'expressió escrita des de totes les àrees del currículum: descripcions a medi natural, normes de joc a educació física...
- ❖ Planificar activitats d'expressió oral sistemàtiques:abans de realitzar l'expressió escrita, verbalitzar allò que es vol textualitzar de diferents formes: al mestre, al grup-classe, per parelles...
- ❖ Reforçar el treball de lèxic: Crear o idear situacions simbòliques que permetin l'ús de vocabulari específic:Ex.Anem de compres:cistella plena d'aliments...
- ❖ Treballar en diferents agrupaments d'alumnes: per parelles o petits grups que facilita l'intercanvi d'idees i el treball cooperatiu en les diferents activitats relacionades amb la producció de textos.

• **Cicle Mitjà**

Comprensió escrita:

L'objectiu és:

Comprendre la informació explicitada en un text escrit per poder extreure'n allò que interessa en funció dels objectius de la lectura (comprensió textual literal).

Comprendre un text escrit interpretant el missatge a partir de la informació que conté i els coneixements propis (comprensió textual inferencial/interpretativa).

La comprensió lectora es treballa a partir de diferents tipologies textuais: narració, descripció, diàleg, poesia, còmic, relats procedents de documents audiovisuals...

Per afavorir el procés de la comprensió abans, durant i després de la lectura s'utilitzen diverses estratègies: planificació, anticipació, idea principal, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, identificació dels signes de tot tipus que formen part del text... Els alumnes també han de saber contestar preguntes a partir del text la resposta de les quals comporta reelaboració, relació amb els coneixements de cadascú o elaboració d'inferències.

Cada 15 dies es dedica una sessió a treballar un quadernet de comprensió lectora.

A les classes es fa lectura individual silenciosa i lectura col·lectiva en veu alta per corregir l'entonació. Es treballen dos tipus de lectura: intensiva (textos curts) i extensiva (llibres de lectura col·lectiva i de préstec individual). Els llibres de préstec s'agafen de la biblioteca d'aula i de la biblioteca escolar.

Les famílies també s'hi impliquen de manera directa fent un seguiment amb un full mensual que l'escola els proporciona. La proposta és que els alumnes llegeixin cada dia una estona en veu alta i els escolti un adult.

Tant a llengua catalana com a les diferents àrees els nens i les nenes han de saber buscar i interpretar la informació que calgui en llibres, enciclopèdies, internet... Es pretén que els alumnes s'interessin per la lectura com a font d'aprenentatge, informació, comunicació i gaudi.

Expressió escrita:

L'objectiu és:

Produir un text adequat a la necessitat comunicativa i al receptor, amb ordre i claredat (organització del text).

Produir un text aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic, ortografia i estructures morfosintàctiques (component lingüístic).

Produir un text amb grafia clara i llegible, seguint les pautes de presentació de treballs escrits (presentació i grafia).

Després del treball oral i abans de començar a escriure s'intenta que els alumnes planifiquin el tipus de text que han d'escriure seguint unes pautes molt concretes.

Al llarg del cicle es treballen diferents tipologies de text: narracions, descripcions, diàlegs, instruccions, exposicions, poemes...

Es fa un treball progressiu i cíclic de la llengua escrita que ajuda a consolidar i ampliar els aprenentatges. Paral·lelament es vetlla per la correcció gramatical, morfosintàctica, lèxica i ortogràfica adequada a l'edat. Aquests aspectes es treballen de manera sistemàtica durant tot el cicle. Així mateix es potencien els aspectes formals del text: presentació, grafia, distribució en el paper...

Tots els aspectes esmentats es tenen en compte en les altres àrees (matemàtiques, medi natural, medi social...)

A l'hora d'escriure textos, els alumnes ho fan de forma individual o també per parelles i en grup. Es fomenten diferents tipus de correcció: autocorrecció individual, correcció col·lectiva d'un text donat, correcció del mestre davant del nen/a,...

Tant 3r. com 4t. dedica una sessió quinzenal al treball específic d'expressió escrita en grup reduït, cosa que permet una atenció més individualitzada.

• **Cicle Superior**

Comprensió escrita:

L'objectiu és comprendre les informacions escrites en els diferents formats i referents a qualsevol àmbit sigui escolar o social (textos de treball, publicitat, articles, entrevistes, cartes, esquemes, gràfics, missatges en suport audiovisual,...) de manera que possibiliti:

- Seguir el fil argumental d'una narració extensa
- Mostrar una actitud crítica envers el que es llegeix
- Respondre preguntes explícites, implícites, obertes, tancades, sobre el contingut del que es llegeix.
- Buscar i interpretar la informació que calgui en llibres, enciclopèdies, internet,...
- Interessar-se per la lectura com a font d'aprenentatge, informació, comunicació i gaudi.

Expressió escrita:

L'objectiu és escriure correctament textos, produïts en diferents situacions i de diferents tipus (narratius, descriptius, instructius, teatrals, poètics, diàlegs,...) amb suport d'imatges i esquemes quan calgui. Per això cal:

- Seguir els passos previs en un procés de producció de textos (pensar, escriure i revisar).
- Conèixer i aplicar l'estructura que determina la tipologia dels textos.
- Revisar i valorar la pròpia producció per tal que correspongui a la intenció primera.
- Expressar sintèticament les idees.
- Conèixer i utilitzar programes de tractament de textos.
- Utilitzar el correu electrònic.
- Mostrar interès en l'aplicació de les normes ortogràfiques conegudes, en la cal·ligrafia, quan s'escaigui, i en la presentació dels treballs.
- Conèixer i valorar altres produccions, d'autors coneguts o de companys.

Per tal de fomentar el gust per la lectura setmanalment tenen la possibilitat d'endur-se'n a casa un llibre de lectura (narrativa, còmic, experiències...) que poden triar lliurement.

Es dedica una hora setmanal de lectura, col·lectiva i en veu alta, en català i una en castellà.

• **PADRINS I PADRINES DE LECTURA**

Els nens i nenes de 5è i 6è fan llegir, un cop per setmana a l'hora del pati, a nens i nenes de 1r i 2n. Cal deixar clar que els padrins i les padrines no ensenyen a llegir, sinó que els motiven i ajuden en el procés, assegurant la lectura regular. Tot i que es fa a l'hora del pati de cycle superior (durant uns 15') tots els nois i noies de 5è i 6è estan motivats per fer aquesta activitat. L'apadrinament dura els dos cursos.

2.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

Cal un plantejament integrat de les quatre habilitats lingüístiques (comprensió i expressió oral i comprensió i expressió escrita).

Es fan algunes activitats en què la relació és inherent: lectura expressiva, teatre,... Com a proposta de millora apuntem fer-ne un plantejament global amb una gradació clara i compartida per tot el professorat.

2.2.4. La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees; el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Si volem que l'alumnat assoleixi un bon nivell d'expressió i comprensió, tot l'equip docent ha d'aplicar a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics, sigui quina sigui l'àrea (no pròpiament lingüística) que estigui treballant.

Al nostre centre la competència comunicativa lingüística és la base de tots els aprenentatges i per tant el seu desenvolupament és responsabilitat de totes les àrees i matèries del currículum, ja que en totes elles s'han d'utilitzar els llenguatges com a instruments de comunicació per fer possible l'accés i gestió de la informació, la construcció i comunicació de coneixements, la representació, la interpretació i comprensió de la realitat i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.

Per desenvolupar aquesta competència comunicativa, es tenen en compte una gran varietat de textos que s'usen o que es construeixen en les activitats de les diverses àrees. Entre diversos textos, destaquem els següents:

Textos que contenen: reportatge, testimoniatge, anècdota... s'utilitzen en les àrees de llengua.

Textos que descriuen: informe d'observacions, acta, llistats, descripció d'un lloc, d'una situació, d'un personatge, d'un objecte, fulletó informatiu... s'utilitzen en totes les àrees curriculars.

Textos que expliquen: presentació d'un objecte, article d'enciclopèdia, llibre de text, reportatge, notícia periodística... s'utilitzen en totes les àrees.

Textos que organitzen informació o idees: quadre, esquema mapa conceptual, mural, maqueta... aquests s'utilitzen sobretot en l'àrea de medi natural, social i cultural.

Textos que descriuen com fer: una recepta, instruccions de muntatge, consells o suggeriments, protocol de laboratori, dossier d'una sortida, consignes, normes, regles d'un joc... s'utilitzen en totes les àrees curriculars.

Textos per a convèncer o fer actuar: anunci, cartell, text d'opinió, debat... s'utilitzen sobretot en en l'àrea de medi natural, social i cultural, tutoria...

Textos que impliquen interaccions verbals: entrevista, conversa, dramatització, còmic... s'utilitzen en les àrees de llengua .

Textos que serveixen d'eines de referència: diccionaris, atlas, catàlegs, banc de dades, glossari... s'utilitzen en totes les àrees curriculars.

2.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Per garantir la funció educativa que tenim com a escola és bàsic que l'equip docent disposem d'un espai de temps per coordinar-nos i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

Les programacions i els criteris d'avaluació s'elaboren i es revisen conjuntament en les reunions de nivell i de cicle. Aquestes reunions, sobretot les de cicle, estan planificades d'una manera sistemàtica, tant pel que fa a la temporització com pel que fa a la temàtica que s'hi tracta.

Durant cada curs fem dues reunions intercicles (entre EI-5/1r, 2n/3r i 4t/5è), una inicial per tal de traspasar informació sobre l'alumnat i una altra durant el curs per tractar temes de caràcter pedagògic.

Hi ha també coordinació amb les llars d'infants i amb l'institut de Sant Joan. A finals de curs, al mes de juny, les mestres que durant el curs actual han estat tutores d'EI-5 es coordinen amb les educadores de les Llars d'Infants per fer el traspàs d'informació sobre l'alumnat. D'aquesta manera es fan els grups d'EI-3 coneixent les característiques dels nens/es. A nivell de 6è i l'Institut també es fa la coordinació per traspasar informació de l'alumnat i altres aspectes que es cregui convenient.

2.2.6. Aula d'acollida i ensenyament inicial de la llengua vehicular

La nostra escola disposa del Pla d'Acollida de Centre (PAC) on hi ha recollit el conjunt d'actuacions per atendre la incorporació de l'alumnat nouvingut i per afavorir-ne la plena integració.

Aquest pla d'acollida inclou:

- Un protocol d'actuació amb tot l'alumnat de nou ingrés al centre.
- Les mesures específiques per atendre les necessitats comunicatives de l'alumnat.
- Les estratègies organitzatives i metodològiques per a l'atenció a la diversitat.
- El foment entre tot l'alumnat de pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana.
- La sensibilització de tota la comunitat escolar per a l'educació intercultural.
- Les estratègies per potenciar la participació de totes les famílies en la vida del nostre centre.
- Les mesures per garantir la igualtat d'oportunitats.
- Els criteris d'avaluació de les mesures d'acollida i d'integració

2.2.7. Atenció a la diversitat

A l'escola organitzem l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, en temes lingüístics, centrant-nos fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el Cicle Inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells.

Cal definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

Els nens i nenes que mostren més dificultats en l'aprenentatge lingüístic o en una altra àrea de caràcter instrumental reben el suport i l'orientació de la mestra d'Educació Especial i se'ls atén a l'aula adient. També comptem amb el recolzament de mestres que entren a l'aula ordinària per ajudar qui en tingui necessitat.

Es desdoblen els grups, sempre que es pot, amb la qual cosa se'ls pot oferir una atenció més individualitzada. Aprofitem els desdoblaments per dur a terme aquelles activitats que requereixen més concentració o són especialment dificultoses. La resta d'hores es fan amb tot el grup classe.

Hem recollit un seguit de recursos específics per atendre la diversitat, és a dir, les necessitats, ritmes d'aprenentatge diferents i les característiques individuals pròpies de cada nen o nena com:

1. Preparar racons o activitats d'ampliació pels nens i nenes que treballen a un ritme més ràpid i respectar qui necessita més temps per acabar-les.
2. Proposar als que acabin abans si volen ajudar aquells o aquelles que tinguin alguna dificultat.
3. Animar-los a que expressin les dificultats que puguin trobar a l'hora de realitzar les activitats i estimular-los a trobar possibles solucions.
4. Valorar especialment les aportacions d'aquelles i aquells que tinguin algun tipus de dificultat en l'aprenentatge.
5. Valorar sobretot la feina de les nenes i els nens que els costa més, fent comentaris positius en veu alta i mostrant els seus treballs a tota la classe.
6. Fer-los adonar que estan aprenent i reforçar així la seva autoestima.
7. Valorar la creativitat i l'estil propi de cada nen i nena.
8. Valorar positivament les diferències i qualitats de cadascú i cadascuna.
9. Ajudar-los individualment tant com sigui convenient i possible...

• Educació Infantil

Per tal que la llengua s'assoleixi millor i es permeti una igualtat d'oportunitats d'expressar-se, es fan algunes sessions amb el grup classe desdoblats.

Es desdoblen grups tant per fer activitats de llengua oral com activitats de llengua escrita.

També es treballa en petit grup amb aquells/es alumnes que presenten necessitats específiques en lectoescriptura.

Els tallers que es fan a EI 4 i EI 5, la psicomotricitat i la informàtica en sessions desdoblades fan possible que es pugui oferir una atenció més individualitzada.

- **Cicle Inicial**

Es dediquen alguns desdoblaments a l'àrea de llengua –tant la catalana com l'anglesa– setmanalment, amb dos grups heterogenis, per fer un treball més individualitzat.

- **Cicle Mitjà**

Per poder treballar l'expressió oral i escrita amb una atenció més individualitzada, es procura desdoblar les classes en dos grups heterogenis 1 hora setmanal.

A més a més, s'aprofita el desdoblament d'anglès, sempre que es pot, per fer activitats de comprensió lectora.

- **Cicle Superior**

Pels apartats de morfosintaxi i ortografia hi ha preparades unes fitxes de reforç de cada tema. També n'hi ha d'ampliació.

Per treballar més individualment els apartats d'expressió oral i escrita els recursos que s'utilitzen són: atenció en grups més petits, desdoblaments i atenció individualitzada a la classe.

A l'aula d'EE es treballa en petit grup amb els nens/es que presenten més dificultats.

2.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

La nostra escola té estratègies definides per potenciar l'ús del català. Caldrà proposar-se fer-ne un seguiment, avaluant-ne el progrés i esmerçant-hi els recursos disponibles.

Des del curs 06-07, tenim a l'escola el coordinador LIC (Coordinació lingüística d'interculturalitat i de cohesió social), que serà qui possibilitarà aquesta millora, en base a l'aplicació pràctica del projecte lingüístic de centre coordinat, amb el pla d'acollida i d'integració de l'alumnat nouvingut.

Les funcions del coordinador LIC són:

- Impulsar i coordinar el treball en l'elaboració i revisió dels diferents documents del centre: projecte lingüístic, pla d'acollida, pla d'acció tutorial... a través de la formació d'un grup de treball, representat per mestres de diferents cicles.
- Fomentar i coordinar actuacions curriculars i no curriculars de caire lingüístic i intercultural que realitzi el centre per tal de facilitar l'acollida de l'alumnat nouvingut.
- Coordinar les activitats, incloses en la programació general, que promouen l'ús de la llengua catalana, i el respecte i la valoració de la diversitat lingüística i cultural.
- Coordinar-se amb l'assessora de llengua, interculturalitat i cohesió social dels Serveis Territorials.
- Crear, coordinar i actualitzar un fons de documentació (metodologies, materials didàctics, TIC,...) que faciliti la potencialització de l'ús de llengua catalana la millora de la didàctica de l'ensenyament de la llengua i dels aspectes lingüístics de les altres àrees, l'acollida lingüística i social de l'alumnat nouvingut i l'educació intercultural.

2.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclou la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

L'avaluació ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge.

• Educació Infantil

Es porta a terme una avaluació continuada al llarg del curs a partir d'observacions sistemàtiques que es recullen en graelles.

Per tal de saber el nivell de llengua escrita de cada alumne/a, a EI4 i EI5 es passen proves de llengua:

Prova de llengua escrita elaborada a partir del llibre d' Emília Ferreiro i Ana Teberosky "La comprensió del sistema de escritura" i que és una prova individual que es passa a principi i a final de curs per veure l'evolució del llenguatge escrit.

A finals d'EI5 es passa una prova de comprensió lectora, elaborada a l'escola.

• Cicle Inicial

Els criteris que fem servir es deriven dels continguts i objectius que cal assolir i que trobem concretats al currículum de llengua catalana i literatura.

Avaluació inicial: recollirem els coneixements previs de l'alumnat a partir de les activitats proposades a l'inici de cada bloc.

Avaluació continuada: podem fer servir l'observació directa, les taules de registre de la guia didàctica, el seguiment personalitzat a través de la correcció i posterior rectificació, si cal, de les activitats diàries que fem a classe com també una graella de lectura sistemàtica per comprovar-ne l'evolució (de la col·lecció Xino-Xano)

Avaluació final: Al final de cada unitat hi ha una prova escrita que ens pot ser útil per a confeccionar les proves trimestrals fent un buidat dels exercicis més significatius. La informació que ens aporti ens ajudarà, per una banda, a detectar el grau d'assoliment dels objectius i les possibles mancances (que haurem de tenir en compte quan dissenyem les pròximes programacions) i per una altra, ens servirà per elaborar amb més base els informes obligatoris per les famílies.

Estratègies per avaluar la comprensió escrita:

Es fa mitjançant dibuixos, preguntes orals basades en el contingut del text, preguntes i exercicis escrits, o també fent preguntes sobre el fragment llegit i la seva relació amb els paràgrafs anteriors.

Estratègies per avaluar la mecànica i la fluïdesa lectora:

Es fa llegir l'alumne individualment, mentre el mestre/a va prenent anotacions. També es fan proves específiques. Una altra manera, és a partir d'un text instructiu.

• Cicle Mitjà

En les àrees de llengua es fa servir els següents tipus d'avaluació:

Avaluació inicial

Avaluació continuada: a partir del control dels treballs escrits, la participació a l'aula, actitud envers la matèria, sortides a la pissarra.... s'anota en unes graelles.

Avaluació final: cada dos temes mitjançant un control escrit.

El treball de la llengua és cíclic i ampliable, per tant els alumnes que no assoleixen els mínims se sap que tornaran a treballar aquells continguts al proper tema.

Els conceptes que no s'han assolit es procura treballar-los de manera continuada fins quedar assolits.

Per avaluar la velocitat lectora es passen unes proves elaborades a l'escola al primer i l'últim trimestre per comparar el progrés.

• **Cicle Superior**

Es parteix d'una avaluació inicial.

Tant en llengua catalana com castellana, l'avaluació és contínua, en especial en la part d'expressió (oral i escrita) i en la comprensió lectora. També en els apartats següents: interès i participació a la classe, actitud, presentació de treballs,...

Cada dos temes es fa un control escrit específic dels apartats de morfosintaxi, lèxic i ortografia.

Es passen proves escrites de comprensió lectora.

Els resultats s'anoten en graelles.

Hi ha preparades fitxes de reforç i ampliació de cada tema.

2.2.10. Materials didàctics

A l'hora d'escollir els materials didàctics per l'aprenentatge-ensenyament de la llengua, seguim uns criteris de coherència sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

• **Educació Infantil**

- Quaderns de l'alumne
- Material d'aula de l'editorial
- Recursos TIC
- Contes diversos i variats
- Làmines
- Jocs manipulatius
- Jocs simbòlics (racons)
- Jocs de taula
- Rètols: noms alumnes, noms de les aules, cartellera,..
- Materials per treballar els projectes
- Cançons
- Poemes
- Dites
- Endevinalles
- Danses
- Teatre
- Titelles
- CD's de cançons, contes ... enregistrament de músiques, sons, relats....

- **Cicle Inicial**

- Llengua catalana i literatura:**

- Llibre de lectura
 - Llibre d'activitats
 - Quaderns de comprensió lectora i lecto-escriptura
 - Fitxes d'ampliació i reforç
 - Col·leccions de lectura a classe
 - Llibres de préstec, especialment contes
 - Llibreta petita amb pauta
 - Capsa de lletres
 - Cartronets amb dibuixos

- Llengua castellana**

- Llibre de lectura
 - Quadern
 - Fitxes

- **Cicle Mitjà**

- Llengua catalana**

- Llibre de text
 - Quaderns de comprensió lectora
 - Fitxes d'ampliació i reforç

- Llengua castellana**

- Llibre de text
 - Fitxes d'ampliació i reforç

- Altres recursos**

- Diccionari
 - Llibres de préstec
 - Col·leccions de lectura a la classe
 - Recursos TIC
 - Material audiovisual

- **Cicle Superior**

S'utilitza un llibre de text com una eina més de treball. També s'utilitzen fulls complementaris de jocs, entreteniments,... trets dels Mussol, de llibres d'altres editorials, de llibres per al desenvolupament de la intel·ligència ,...

També s'utilitzen fitxes de reforç i repàs suggerits per la mateixa editorial (Castellnou).

Altres recursos utilitzats són: els llibres de lectura de diferents col·leccions, diccionaris, diaris, revistes, quaderns de comprensió lectora, programes d'edició de textos, internet...

2.2.11. Objectius de les àrees de llengua

Tal i com descriu el DECRET 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària:

L'objectiu central de l'educació és preparar l'alumnat de Catalunya perquè sigui capaç de desenvolupar-se com a persona i, de comunicar-se i així pugui afrontar els reptes de la societat plural, multilingüe i multicultural del segle XXI. Això significa educar les nenes i els nens perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives i lingüístiques que facin possible que tant personalment com socialment sigui capaç d'actuar i reeixir en el seu entorn i construir els fonaments de la ciutadania, del coneixement del que és la condició humana, de la comprensió d'altri.

Les àrees de Llengua catalana i literatura, així com la de Llengua castellana i literatura i Llengües estrangeres, de l'educació primària tenen com a objectiu el desenvolupament de les següents capacitats:

- 1) Valorar la realitat multilingüe i multicultural de la nostra societat com a font de riquesa personal i col·lectiva, prendre consciència de la importància del domini de llengües en un món cada cop més global i utilitzar amb progressiva autonomia tots els mitjans al seu abast, incloent-hi les TIC, per obtenir informació i per comunicar-se, evitant els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.
- 2) Desenvolupar la competència comunicativa oral i escrita en totes les llengües de l'escola per comunicar-se amb els altres, per aprendre, per expressar les opinions i concepcions personals, apropiant-se i transmetre les riqueses culturals i satisfer les necessitats individuals i socials.
- 3) Desenvolupar la competència en la llengua catalana com a vehicle de comunicació parlada o escrita, per a la construcció dels coneixements, per al desenvolupament personal i l'expressió, i per a la seva participació en les creacions culturals.
- 4) Desenvolupar la competència en llengua castellana de manera que sigui possible que, al final de l'educació obligatòria, utilitzi normalment i correctament les dues llengües oficials.
- 5) Expressar-se oralment, adequant les formes i el contingut als diferents contextos i situacions comunicatives, i mostrant una actitud respectuosa i de col·laboració.
- 6) Comprendre i respondre en llengua estrangera a les interaccions orals més habituals de l'aula.
- 7) Comprendre discursos i explicacions orals que es donen en l'àmbit escolar i en el context social i cultural proper.
- 8) Comprendre els missatges orals en llengua estrangera sobre temes relacionats amb els interessos dels alumnes, els dels altres i el món que ens envolta.
- 9) Comprendre textos escrits que es donen en l'àmbit escolar i en el context social i cultural proper.

- 10) Comprendre textos audiovisuals (publicitat, pel·lícules, informatius), dels mitjans de comunicació o de les tecnologies de la informació i la comunicació, i fer-ne una lectura crítica i creativa.
- 11) Utilitzar adequadament la biblioteca, els mitjans de comunicació audiovisual i les tecnologies de la informació per obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.
- 12) Utilitzar les llengües eficaçment en l'activitat escolar, tant per buscar, recollir i processar informació, com per escriure textos vinculats a les diferents àrees del currículum.
- 13) Produir textos de diferent tipologia i amb diferents suports, relacionats amb el context social i cultural, amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, adequada a l'edat.
- 14) Reflexionar sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic, a partir de situacions de comunicació reflexiva, per escriure i parlar de forma adequada, coherent i correcta, i per comprendre textos orals i escrits.
- 15) Utilitzar la lectura com a font de plaer i enriquiment personal i apropar-se a obres de la tradició literària.
- 16) Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats quant a temàtica i complexitat i iniciar-se en els coneixements de les convencions específiques del llenguatge literari.
- 17) Manifestar una actitud receptiva, interessada i de confiança en la pròpia capacitat d'aprenentatge i d'ús de les llengües.

2.2.12. Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

L'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular principal del programari i dels suports digitals en general que produeix el centre respon a una actuació continuada i planificada que dona lloc a un nivell d'ús força òptim.

2.2.13. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les

llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

Es valora el bagatge lingüístic de l'alumnat i, a voltes, es fa protagonista en una activitat de desenvolupament del currículum l'alumnat que té com a llengua familiar una llengua diferent al català o al castellà. De moment, però, no es tracta d'activitats consensuades per tot l'equip docent.

Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat.

2.3. EL CATALÀ, LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE

Totes les àrees s'imparteixen en català, a excepció de les àrees de llengua castellana i llengües estrangeres.

El català s'emprarà en totes les activitats orals i escrites: l'exposició del professor, el material didàctic i llibres de text, els exercicis de l'alumne i els d'avaluació.

L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es fa en llengua catalana, atès que és aquesta la que s'utilitza com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

2.4. L'APRENENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA

2.4.1. Introducció de la llengua castellana

El nostre centre vetlla perquè a l'ensenyament primari, l'alumnat conegui la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.

És per això que s'introdueix a primer de primària a nivell oral i es van ampliant els continguts fins acabar la primària en la qual els alumnes dominen per igual el català i el castellà. Es garanteix el coneixement de la llengua castellana segons els graus establerts en el currículum i es planifiquen activitats que desenvolupen la comunicació oral i escrita .

En el tractament didàctic del castellà s'aplica una metodologia en que es prioritza l'ús i la comunicació tenint cura d'allò que es diferencial i específic respecte el català.

El castellà es sistematitza a partir de primer del cicle inicial tenint en compte que es tracta d'una llengua coneguda per la majoria de l'alumnat de l'escola.

2.4.2. Llengua oral

A la nostra escola, els continguts de la llengua oral, tant pel que fa a la comprensió com a l'expressió, estan presents al llarg de tota la primària però es prioritzen al cicle inicial .

- **Cicle inicial**

Les activitats de comprensió i expressió oral són diverses. Es dona molta importància a les expressions habituals en les relacions socials: saludar, acomiadar-se , donar les gràcies, demanar alguna cosa, expressar un desig, una necessitat...

També es treballa el vocabulari referit als eixos d'espai i temps i es prioritzen els diàlegs sobre temes proposats pel professorat o pel mateix alumnat.

- **Cicle mitjà**

La comprensió i expressió oral es treballa a partir de les il·lustracions del llibre de text i també a partir de les lectures.

També es fomenten les activitats de creativitat: creació de narracions, descripcions, dramatitzacions de textos...

- **Cicle superior**

Les activitats de comprensió oral es centren en les lectures del llibre de text. Per millorar l'expressió oral es fan activitats per tal de que els alumnes entenguin el que llegeixen i sàpiguen expressar la seva opinió de manera raonada i coherent.

A la nostra escola s'acostuma als alumnes a organitzar les idees i a que pensin bé el que van a dir abans de parlar. També es té cura de la pronunciació, l'entonació i a emprar el to de veu adequat a cada situació comunicativa, a respectar les intervencions dels altres, a esperar el torn de paraula....

En aquest cicle les activitats de comprensió i expressió oral es complementen amb audicions de textos de diferent tipologia: narratius, descriptius, dramàtics, expositius... Aquestes audicions s'utilitzen com a model per a la dicció, l'entonació , el to de veu...

Altres activitats relacionades amb la llengua oral i que es treballen a nivell de tota la primària són: la memorització de poemes, cançons, endevinalles, dites, refranys...

2.4.3. Llengua escrita

Els continguts i les activitats de la llengua escrita pretenen desenvolupar els procediments necessaris perquè els nostres alumnes siguin capaços, al finalitzar la primària, d'organitzar i exposar per escrit les seves idees, vivències, sentiments, experiències o invencions amb ordre, claredat, coherència i correcció.

- **Cicle inicial**

S'introdueix la llengua escrita a segon curs ja que es considera que els alumnes estan consolidant l'aprenentatge de la lectura i escriptura en català. La llengua catalana es tracta com a primera llengua i el castellà s'introdueix com a segona.

A nivell fonètic i d'ortografia es treballen únicament aquells sons que són diferents en català i en castellà. La introducció d'aquests sons es fa de manera progressiva .

Al final d'aquest cicle s'introdueix la còpia de paraules , de frases senzilles...

Aquestes activitats s'aprofiten també per inculcar la importància de la presentació de qualsevol escrit.

En relació a la lectura:

Les lectures que es treballen a segon es procura que siguin atractives pels alumnes. La majoria dels textos treballats són breus destacant-ne els contes, les endevinalles, frases fetes, refranys, embarbussaments...

Primerament es procura treballar la lectura de forma individual i silenciosa i a continuació en veu alta per tal de treballar la dicció, l'entonació i la velocitat. Moltes vegades és el mateix mestre que la llegeix en veu alta.

Cal destacar que l'aprenentatge de la lectura és fonamental en el procés d'aprenentatge i es motiva els alumnes a que sigui una font de plaer i entreteniment.

En relació al lèxic:

Al cicle inicial el castellà comporta la necessitat de treballar sistemàticament les diferències amb el lèxic en llengua catalana

En aquest cicle es treballa el lèxic a nivell bàsic , s'introdueix a partir de il·lustracions i dibuixos que representen les paraules. Es treballen les paraules que tenen formes i significats semblants al català i també les paraules que són molt diferents, remarcant la diferència de grafia a l'hora d'escriure-les.

Es realitzen activitats al voltant de: refranys, frases fetes, endevinalles ...

En relació a la fonètica i l'ortografia:

Es treballen aquells sons que són diferents en català i castellà (z,j,ch,ñ,ll). Es fa una introducció progressiva. S'inicia l'ortografia de les majúscules .

En relació a la gramàtica:

Els continguts al cicle inicial són molt senzills i es fan activitats relacionades amb la identificació del gènere (masculí, femení) i al nombre (singular i plural). També s'inicia el reconeixement de les categories gramaticals bàsiques: nom, adjectiu, verb . En tots aquests conceptes es té en compte que prèviament s'hagin treballat en llengua catalana.

• **Cicle Mitjà**

És on realment comença l'expressió escrita .Un dels aspectes que es treballa habitualment és l'ordre en l'exposició. Això es fa a través del llibre de text on apareixen quadres amb recomanacions i els passos que s'han de seguir per redactar els diferents tipus de textos.

Els textos teatrals i els narratius són molt importants en aquest cicle ja que permeten organitzar activitats variades.

També s'introdueix el diccionari com una eina fonamental de consulta per resoldre qualsevol dubte de vocabulari.

Els procediments més importants en aquest cicle són la exercitació de la memòria visual i la pràctica del dictat.

La lectura és fonamental en tots els cicles ja que considerem que és un mitjà essencial en el en el procés d'aprenentatge . A través de la lectura intentem millorar la dicció, l'expressivitat, l'entonació, la velocitat i el ritme.

En relació a la lectura:

Les lectures treballades es fan primerament de forma individual i silenciosa i després de forma col·lectiva. Es procura que siguin lectures agradables i que a partir d'elles es puguin tractar qüestions relacionades amb la vida diària i proposar reflexions sobre determinats valors, actituds, comportaments...

La majoria de textos treballats en aquest cicle, són textos narratius però també s'introdueixen altres tipus de textos: diàlegs, dramatitzacions... Es procura millorar l'entonació i la velocitat a fi de que els alumnes llegeixin de forma expressiva.

En relació al lèxic:

S'amplien les activitats de lèxic mitjançant el treball de prefixos, sufixos, composició, sentit propi i figurat, famílies de paraules, polisèmia, sinònims, antònims...

La utilització del diccionari es fonamental en aquest cicle.

En relació a la fonètica i l'ortografia:

Es treballen les regles bàsiques d'ortografia, s'introdueixen les normes d'accentuació i es fan activitats variades relacionades amb l'ortografia.

Els procediments més importants són l'exercitació de la memòria visual i la pràctica del dictat.

En relació a la gramàtica:

En aquest cicle es consoliden els conceptes treballats en el cicle anterior i s'introdueixen altres categories gramaticals com: els determinants, els pronoms personals, l'adverbi i la preposició, els verbs.

El concepte de oració: enunciativa, afirmativa, exclamativa, interrogativa...

Concordança del subjecte i predicat, etc.

• **Cicle superior**

És on es reforça i s'amplia l'expressió escrita. Es treballen textos escrits a partir de models i també d'inventats.

La lectura es considera fonamental per ensenyar als alumnes a expressar-se amb claredat i amb ordre. A través de la lectura els alumnes van assimilant els procediments fonamentals com la puntuació, l'ordenació de les idees. El fet de despertar el gust i l'afició per la lectura és un dels objectius fonamentals en el nostre centre.

Les activitats d'expressió escrita ens serveixen per a desenvolupar la imaginació i la creativitat personal, en aquest cicle es valora la capacitat dels alumnes alhora de consultar individualment o en grup diverses fonts d'informació: diccionaris, llibres, noves tecnologies...

En relació a la lectura:

La tipologia de lectures en aquest cicle es procura que sigui molt variada: narracions, descripcions, teatre, poesia, textos periodístics...

Es procura millorar la lectura expressiva fent incís en la dicció, l'entonació la velocitat i el ritme tant al contingut com a la forma del text.

Els textos teatrals i narratius, amb parts dialogades permeten organitzar activitats variades.

Abans de cada lectura es procura realitzar una aproximació a ella fent incís en el tipus de text i d'estil, comentar sobre el tema, buscar dades de l'autor, ambientar-los en l'època...

En relació al lèxic:

S'amplien i es reforcen les activitats de lèxic mitjançant el treball de prefixos, sufixos, composició, sentit propi i figurat, famílies de paraules, polisèmia, sinònims, antònims...

S'amplien les activitats amb treballs de comparacions i metàfores com a introducció del llenguatge més literari.

En aquest cicle el diccionari es converteix en una eina imprescindible ja que s'utilitza per consultar i resoldre qualsevol dubte de vocabulari.

En relació a la fonètica i l'ortografia

S'aprofundeixen les activitats iniciades al C. Mitjà . També s'aprofundeixen i s'amplien les normes d'ortografia i es fan moltes activitats relacionades amb l'aplicació d'aquestes normes i se'n té cura en qualsevol treball escrit: carta, redacció, cartell ...

En relació amb l'ortografia es té en compte que és molt important la lectura ja que llegint és quan s'assimila millor la ortografia quasi de manera inconscient. Dins de l'ortografia també es dona molta importància a la construcció i ordre en les frases, la puntuació,...

En relació a la gramàtica:

S'amplien i reforcen els continguts del cicle anterior i s'amplien amb nous conceptes com: els verbs regulars i irregulars, la separació del subjecte i el predicat, els complements del verb...

En aquest cicle els alumnes del centre perceben les qüestions gramaticals com una cosa que compleix una funció específica en cada acte comunicatiu.

2.4.4. Alumnat nouvingut

Un dels objectius més importants pels alumnes nouvinguts és proporcionar els mitjans necessaris per assegurar una bona integració dels alumnes que s'incorporin tardanament en qualsevol dels nivells educatius del centre.

Al nostre centre s'introdueix i es consolida la llengua catalana des del primer moment de la incorporació dels alumnes al centre, això és fa principalment a través de l'aula d'acollida. S'introdueix el castellà una vegada els alumnes han assolit el domini bàsic del català com a llengua vehicular i de comunicació.

Els alumnes nouvinguts s'incorporen a les aules ordinàries en la matèria de castellà d'una manera progressiva potenciant primerament l'aprenentatge oral d'aquesta llengua i ampliant-ho també en l'aprenentatge escrit , tenint en compte els progressos individuals de cada alumne.

Pels alumnes nouvinguts de parla castellana (sudamericans...) s'incorporen des d'un primer moment a l'aula ordinària seguint els horaris establerts per aquesta llengua.

2.5. LA LLENGUA ANGLESA

El curs 2006-2007 es va iniciar el nostre **projecte d'innovació d'anglès** anomenat "Millorem l'expressió oral".

Gràcies a aquest projecte es va ampliar la plantilla de mestres d'anglès en un mestre i mig i s'ha dotat de recursos l'aula d'anglès amb una aportació econòmica de 2000 euros per invertir en material no fungible.

A partir d'aquest projecte vem introduir l'anglès des d'EI 5 fins a 6è., i desdobleu una sessió de cada un dels nivells. L'objectiu principal és millorar l'expressió oral amb més comunicació real entre mestres i alumnes, alumnes i alumnes, petites representacions, teatre, jocs...

2.5.1. Introducció de l'anglès i dedicació horària

Pensem que la introducció de la llengua anglesa hauria de ser el més aviat possible i dedicar-li el temps necessari. Això es pot aconseguir amb l'inici de l'aprenentatge a l'educació infantil.

Si bé és cert que les darreres anàlisis mostren que l'estudi més intensiu de la llengua estrangera a partir dels 11 o 12 anys aconseguix un nivell d'aprenentatge semblant, també és cert que les possibilitats de fer aquest tipus d'estudi depèn del nivell socioeconòmic i cultural de l'alumne, ja que això suposa una inversió en classes particulars, estades a l'estranger o a colònies d'immersió.

D'altra banda, a nivell fonètic i segons un gran nombre de recerques, en iniciar-se més joves, a més d'aconseguir més hores d'exposició aquests aprenents són els que més possibilitats tenen d'assolir nivells nadius o quasi nadius de competència.

A més, aquest aprenentatge suposa un enriquiment de l'educació integral dels nens i nenes que viuen en una societat cada vegada més multicultural, tenint un efecte positiu en les actituds envers altres llengües i cultures.

Sovint hi ha una preocupació generalitzada per les interferències que es produeixen quan un nen aprèn més d'una llengua alhora. Pel que fa a aquesta mescla de llengües, cal dir que tot i que sovint provoca la preocupació de les persones adultes que perceben aquesta parla del nen com a confusa o incorrecta, els estudis evolutius ens mostren que aquesta mescla no és un signe de cap problema sinó una característica de l'adquisició bilingüe o plurilingüe i que tots els infants sense trastorns estan capacitats per adquirir dues llengües o més alhora.

2.5.2. Aprenentatge significatiu i globalització

Per tal de promoure aquest tipus d'aprenentatge, la nostra metodologia a l'aula d'anglès es basa, per una banda i sobretot en els primers nivells, en la literatura infantil oral i escrita: **contes, cançons, rimes**, etc... Amb els contes tradicionals tenim l'avantatge que els nens i nenes ja poden entendre bona part del contingut i, si són contes nous per a ells, reconeixen si més no l'estructura tradicional d'aquests gèneres per a ells tan familiars. També faciliten molt la comprensió les característiques, repeticions i encadenaments d'aquests gèneres.

A partir del cicle mitjà, tot i seguir partint d'històries que ara prenen més sovint el format del **còmic**, les sessions d'anglès les basem més en l'autoaprenentatge i en el treball per tasques i **projectes**, individuals, per parelles i per equips.

Pel que fa als temes i àrees lèxiques treballades, es tenen en compte els interessos dels nens i nenes i també allò que treballen a l'aula ordinària en tots els àmbits. Així doncs, a l'aula d'anglès es reforcen continguts de l'àrea de coneixement social i natural, de l'àmbit matemàtic, del musical, del plàstic i del de l'educació física.

Vetllem per l'actualització i renovació constant dels continguts per adaptar-los de manera significativa als diferents grups-classe i al moment actual, com per exemple amb els treballs monogràfics que cada any es realitzen al centre, en el disseny anual dels tallers, de la pàgina web, etc...

2.5.3. Ensenyament actiu i aprenentatge comunicatiu

L'aprenentatge de l'anglès el basem en l'ús comunicatiu de la llengua i no en el seu estudi formal. L'alumne fa servir la llengua participant en totes les activitats. Per tal de motivar aquesta participació, la metodologia de la nostra programació incorpora un gran nombre de jocs, manualitats, petites dramatitzacions, redacció de treballs, enquestes, murals, etc...

A més a més, i sobretot en els cicles mitjà i superior, els alumnes fan ús de l'observació directa i de l'experimentació amb la llengua, per tal de portar a terme els projectes que hagin escollit. També al cicle superior s'inicia una petita reflexió gramatical i lèxica de la llengua que cal no exigir a la totalitat dels alumnes.

2.5.4. Programació no estàndard

Amb la finalitat de poder renovar constantment aspectes de la programació i per tal que els continguts de cada curs siguin el més personalitzats, actualitzats i flexibles possible, els nens treballen amb diversos materials i utilitzem el màxim de recursos audiovisuals i de noves tecnologies informàtiques que tenim al nostre abast.

2.5.5. Treball en equip

Tot i la necessària dedicació individualitzada, anem dirigint el tipus de treball que fan els nens i nenes a una tasca d'equip (parelles, petit grup i gran grup), no només per als valors ètics de cooperació, solidaritat, etc ...que comporta sinó també per als diferents tipus d'aprenentatge que es necessiten en la societat actual.

2.5.6. Autonomia i formació permanent

Sobretot a partir del cicle mitjà fomentem l'aprenentatge autònom a partir d'estratègies organitzatives com els racons d'autoaprenentatge i la idea de formació constant i personal, com per exemple la biblioteca d'aula, l'ús de diccionaris primer visuals i més endavant bilingües i l'ús de les TIC.

2.5.7. Aspectes socioculturals

Per nosaltres aquest contingut té molta importància ja que vivim en una societat cada vegada més diversa i canviant. Per això treballem jocs, cançons, danses, contes, festivitats de les diferents religions o d'origen pagà dels països angloparlants.

2.5.8. Suports àudio-orals i visuals

Per tal de poder reproduir la nova llengua d'una manera natural, intentem exposar l'alumne a la major quantitat de llengua oral possible, imitant el procés natural d'adquisició d'una llengua.

En aquest sentit, a més d'un bon model de pronunciació, entonació i ritme per part del professor, fem ús de materials de qualitat de cassettes, cds, vídeos, dvds, cd-roms, canó de projecció i internet. Aquests són estris indispensables no només pel suport a la comprensió i pràctica de la llengua que suposen, sinó pel plus de motivació que, si estan ben triats, gairebé sempre proporcionen.

La programació inclou les TIC al llarg de tots els cursos i tot i el difícil accés a l'aula d'ordinadors, degut al gran nombre d'alumnes, intentem sempre anar-hi al menys un cop per trimestre, proporcionar tallers directament relacionats amb l'ús de les TIC i utilitzar els ordinadors de l'aula d'anglès.

Pel que fa al suport visual, a més dels recursos ja esmentats, per nosaltres són imprescindibles les làmines amb il·lustracions, les fitxes amb dibuixos i fotografies, els pòsters, els murals i els diccionaris visuals.

2.5.9. Sessions de classe

Procurem que l'estructura de les sessions faciliti l'adaptació dels alumnes a "l'ambient" de la classe de llengua estrangera. La pròpia "llengua de classe" és una part molt important dels continguts lingüístics de tota l'etapa i conforma una interacció real en la llengua vehicular amb el mestre i amb els companys.

Aquestes "rutines" inclouen aspectes socials i funcionals generals com saludar, donar les gràcies, demanar quelcom, situar-nos en el calendari, mirar quin temps fa, introduir una activitat, acomiadar-nos, etc. Per això fem servir cançons, rimes, contrasenyes, làmines il·lustrades, ...

Tenim en compte el ritme i intensitat física i/o intel·lectual de les diferents activitats i la programació que tenim, intentem que les classes siguin variades i estimulants però que també hi hagi espai per al relaxament, la reflexió i el silenci.

Un altre aspecte fonamental a l'hora de poder fer un ensenyament de qualitat, és la necessitat dels desdoblaments a l'àrea d'anglès. Tot i que aquest aspecte està sobrerament reconegut per tothom, trobem sovint moltes dificultats, sobretot si tenim en compte que es recomanen les sessions freqüents i curtes en els primers nivells: manca de professorat, d'espais, nombre elevat d'alumnes. A partir de la dificultat de treballar l'anglès amb grups de 25 alumnes vam veure la necessitat d'elaborar un projecte d'innovació educativa que ens permetés treballar amb grups reduïts.

2.5.10. Avaluació i progrés en espiral

Com en totes les àrees, l'avaluació és formativa, continuada, acurada i reflecteix els tres tipus de continguts. L'ordre prioritari que hem triat és: actituds, procediments i fets.

Dins les actituds, per nosaltres són prioritaris l'atenció, el respecte, el gust per aprendre i la disciplina

També valorem molt els aspectes audio-orals i les capacitats de comprensió ja que són essencials en aquesta etapa educativa.

Un altre aspecte que ens sembla important i que recollim en les programacions és l'autoavaluació individual i de grup dels tres tipus de continguts.

Al mateix temps, l'avaluació ens serveix per reformular els objectius de cada nivell i/o grup classe. Tenim molt en compte que mai no es produeix un progrés lineal dels aprenentatges sinó que revisem constantment els continguts ja que aquest progrés és produït en espiral. En repassar un tema, repetir una història o cantar de nou la mateixa cançó, l'alumne s'enriqueix novament i fonamenta de manera sòlida els aprenentatges.

2.5.11. Aula d'anglès

L'espai ideal per a l'aprenentatge de l'anglès és l'aula de llengua estrangera ja que afavoreix l'autoaprenentatge, la immersió i facilita l'accés als diversos materials i recursos (sobretot als audiovisuals) però degut al gran nombre d'alumnes del nostre centre aquesta aula no sempre està disponible ja que cal compartir-la. Intentem que tots els grups hi vagin al menys alguna sessió cada setmana.

També és important remarcar que la classe d'anglès sovint s'ha de fer al vestíbul de CI, al laboratori o a l'aula ordinària.

3. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

3.1. ORGANITZACIÓ DELS USOS LINGÜÍSTICS

3.1.1. Llengua del centre

El centre esdevé un referent d'ús de la llengua. Rètols, cartells, murals i l'ambientació així com també les indicacions del pla d'emergència que es troben a cada aula són en català.

3.1.2. Documents de centre

La documentació administrativa, els instruments de gestió del centre (programes informàtics,...), les actes (de claustres, sessions d'avaluació, cicles,...), els avisos orals i escrits i els comunicats als taulers d'anuncis també es fan en català.

La correspondència oficial i escolar, les comunicacions orals i escrites dirigides a mares i pares es fa en català.

Els informes, la revista escolar anual i la participació a la xarxa de comunicacions; projectes telemàtics... són en català.

Els documents del centre: PEC (Projecte Educatiu de Centre), PLC (Projecte Lingüístic de Centre), RRI (Reglament de Règim Intern), PAC (Pla Anual de Centre), amb els continguts i referents de la llengua catalana, s'aniran revisant periòdicament. Cal que els conegui tot el professorat i els tindrem en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven.

Els hem de donar a conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

3.1.3. Ús no sexista del llenguatge

A l'escola hem d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

En general, en tots els documents de centre es tenen en compte aquests criteris. A partir d'un monogràfic entorn de la coeducació realitzat el curs 06-07, tot el professorat es va implicar de forma transversal en el tema, entenent que la paraula és una eina de transformació.

3.1.4. Comunicació externa

El Projecte Lingüístic del nostre centre impulsa activitats d'aprenentatge i de potenciació de la llengua que afavoreix la col·laboració i el treball en xarxa amb l'administració local i les entitats social i culturals de l'entorn.

Les comunicacions externes de l'escola adreçades a: Departament d' Ensenyament, Ajuntament, AMPA, ICE, CRP, altres centres educatius (llars d' infants, centres de secundària i primària, escola de música, biblioteca, centres d'atenció primària, ...) seran sempre en llengua catalana.

3.1.5. Educació no formal

- **Llengua de relació amb les famílies**

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa.

El desconeixement del català per part d'algunes de les famílies del nostre centre no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no poden comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que entenem com a una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

El grau de sensibilitat vers la normalització lingüística, actualment, és bona. La llengua utilitzada en els comunicats és la catalana.

El coneixement i ús de la llengua per part dels representants del Consell Escolar i de les mares i pares de l'associació que tenen més contacte amb l'escola és el català.

- **Menjador**

El Reglament de Règim Intern del centre contempla l'estructura i organització del menjador escolar.

Hàbits, menús, informació diària als pares de com han menjat i dormit els seus fills i les seves filles, informes trimestrals sobre els hàbits assolits, activitats realitzades... tota aquesta informació dirigida als pares i mares dels alumnes és en llengua catalana.

Des del centre es vetllarà per tal que el català sigui la llengua vehicular durant les hores de menjador.

- **Personal no docent i Activitats extraescolars**

En general, el personal no docent de l'escola es dirigeix al professorat en català, mentre que el català perd terreny en les relacions personal no docent i alumnat i baixa molt més quan es tracta de les relacions amb les famílies.

Per millorar aquesta realitat, el nostre centre preveu de manera efectiva (de moment, donant a conèixer aquest projecte lingüístic) que el personal no docent i els responsables de les activitats extraescolars segueixin els mateixos criteris que el professorat, pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística.

Cal que els monitors, conserges i administrativa s'adrecin sempre en català a l'alumnat i a les famílies, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català.

Per aconseguir-ho, es preveu la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

- **Esbarjo**

A l'escola l'hora d'esbarjo es deixa que els nens juguin lliurement, per tant parlen la llengua més usual a ells. Com que fàcilment tendeixen a parlar el castellà entre ells i l'escola és conscient d'aquesta realitat, des de molt petits a educació infantil a través dels tallers de joc o a psicomotricitat s'ensenyen jocs tradicionals propis de la cultura catalana com l'espardenyeta; un, dos, tres pica paret... A Primària, es continua treballant jocs adequats a cada edat des de l'àrea d'educació física.

3.1.6. Llengua i entorn

L'escola treballa en xarxa amb els altres centres de Sant Joan de Vilatorrada, l'Ajuntament i entitats de l'entorn per potenciar al màxim la integració, la interculturalitat i la cohesió social, participant en el PRAM (Pla de Recepció i Acollida Municipal).

3.2. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU

3.2.1. Actituds lingüístiques

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. Per aquest motiu, la nostra escola té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

A partir del curs 06-07 tenim un membre del claustre que és coordinador LIC (coordinació lingüística d'interculturalitat i de cohesió social), amb la qual cosa disposem de programes específics sobre diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes que es treballen

habitualment a la tutoria i els té en compte la major part del professorat en les seves activitats docents.

Des del centre es creu oportú revisar la programació de les activitats incloses en el Pla d'Acció Tutorial (P.A.T.), per tal de planificar-ne més acuradament l'avaluació.

3.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

A l'escola, sol·licitem sempre que cal un traductor per facilitar l'entesa durant les entrevistes amb les famílies nouvingudes que no tenen competència lingüística en cap de les dues llengües oficials. S'articula a través de l'aula d'acollida i l'espai LIC, comptant amb el servei de traductors "Bages per tothom".

3.3. ALUMNAT NOUINGUT

L'acollida i la integració escolar de tot l'alumnat, amb independència de l'origen, és una prioritat en el nostre centre educatiu i també una responsabilitat de tots els professionals que hi treballem.

En relació a l'alumnat nouvingut i davant el xoc emocional que per aquest alumnat pot suposar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, el nostre centre preveu mesures específiques per tal que es pugui sentir ben acollits i percebre el respecte envers la seva llengua, cultura i creences, i que, en un temps raonable, puguin seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar i social.

Les actuacions concretes del protocol d'acollida estan fixades en el PAC (Pla d'Acollida de Centre) aprovat el curs 2004-05.

En el moment de l'acollida inicial:

S'assegura una acollida afable i càlida.

Es dona informació sobre el centre d'una manera clara, concisa i entenedora. Es garanteix una comunicació òptima amb la família, utilitzant els serveis de traducció, si s'escau, per tal de poder copsar totes les necessitats de l'alumne (físiques, afectives, emocionals, cognitives i socials).

Es fa una avaluació inicial de l'alumne/a, en la mesura que sigui possible, en la llengua familiar o d'escolarització.

Es vetlla per una correcta adscripció de curs i grup, preferentment al nivell que li correspon atenent la seva edat cronològica.

Se'ls facilita el coneixement de la nostra escola i es garanteix el traspàs d'informació al tutor/a per tal d'afavorir la incorporació de l'alumne/a a l'aula.

En el disseny de l'itinerari d'integració escolar, s'elaboren els plans de treball individuals intensius per tal de garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització.

Es vetlla pels aspectes afectius, emocionals i relacionals de tots els alumnes nouvinguts.

Quant a l'organització dels suports específics, a la nostra escola es garanteix l'aprenentatge intensiu de la llengua a través de l'aula d'acollida.

L'aula d'acollida és un punt de referència pels alumnes nouvinguts (alumnes de nova incorporació al sistema educatiu de Catalunya en els vint-i-quatre mesos darrers). Es perfila dins d'un marc de treball obert amb una constant interacció amb la dinàmica de l'escola, que permet una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana.

L'objectiu principal de l'aula d'acollida és proporcionar a l'alumnat nouvingut, **a partir de tercer de primària**, una atenció adequada a les necessitats i als progressos relacionals i lingüístics, sense perdre el contacte amb la resta de grup classe al qual estiguin adscrits.

Objectius de l'aula d'acollida:

- Aconseguir que els alumnes assoleixin uns mínims lingüístics que els hi permetin una ràpida integració al curriculum ordinari i al nou entorn social.
- Introduir de manera gradual i progressiva els continguts de la llengua, tenint en compte el procés d'incorporació de l'alumne.
- Ajudar als alumnes a conèixer el nou entorn a partir de l'aprenentatge de la llengua.
- Facilitar el treball autònom dels alumnes.

La programació que es segueix a l'aula d'acollida és el nivell inicial de català, A-1, usuari bàsic, fixada pel Departament d'Ensenyament. Aquest nivell aconsegueix un mínim de competències lingüístiques per tal que els alumnes puguin interactuar de manera simple.

Els continguts estan organitzats de manera seqüenciada a partir dels següents blocs:

- Comprensió oral
- Expressió oral
- Comprensió lectora
- Expressió escrita
- Vocabulari
- Coneixement sociocultural

En la metodologia utilitzada s'afavoreix al màxim la participació comunicativa utilitzant prioritàriament el suport visual. En les diferents activitats es treballen les següents habilitats: Entendre, parlar, llegir i escriure.

Tenint en compte l'avaluació inicial i els criteris recollits al pla d'acollida, s'elaboren els plans de treball individuals on queda recollit: l'organització de l'horari, els possibles reforços, les àrees de treball, els continguts acadèmics, els materials curriculars i els mecanismes d'avaluació.

Els materials utilitzats són molt variats: material manipulable, jocs, material editat, suport escrit, cartrons, textos, làmines, imatges, fotografies, recursos TIC: programes: Galí, Clic, Jclic, Quidam, Comencem, Vincles, Word, Diccionaris...

Les funcions més importants del tutor/a de l'aula d'acollida queden recollides en els següents punts:

- Realitzar avaluacions inicials i col·laborar en l'elaboració dels Plans de Treball Individuals Intensius (PTII) d'acord amb les necessitats educatives de cada un dels alumnes respecte el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Gestionar l'aula d'acollida: planificar recursos i actuacions, aplicar metodologies adequades i avaluar-ne els processos.
- Aplicar metodologies i estratègies d'immersió lingüística i d'inclusió social per a l'adquisició de la llengua.
- Promoure la integració de l'alumnat nouvingut a les seves aules de referència.
- Col·laborar en la sensibilització i introducció de l'educació intercultural al procés educatiu: desenvolupar la consciència d'igualtat, conèixer i respectar les diferents cultures, potenciar la cultura del diàleg i la convivència...
- Coordinar-se amb el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i amb els professionals especialistes (LIC, EAP...)
- Participar en les reunions dels equips docents, comissions d'avaluació..., per tal de coordinar actuacions i fer el seguiment dels alumnes a fi d'assegurar la coherència educativa.

Al nostre centre, a més de les activitats docents dedicades directament a l'ensenyament de la llengua catalana, tota la comunitat educativa vetlla especialment per facilitar-ne l'aprenentatge adreçant-s'hi habitualment en català, utilitzant les estratègies adequades per facilitar la comunicació, a fi de donar-li models d'ús i integrar-lo progressivament en els aprenentatges de les diferents àrees del currículum.

3.4. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE). Els centres han de determinar les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques d'ensenyament de les llengües i d'ensenyament en una llengua.

Al nostre centre s'acostuma a fer una autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius estratègics i de millora del centre. El nostre centre té en perspectiva incorporar noves metodologies i nous mètodes de treball que ajudin a millorar la nostra pràctica educativa, sobretot en referència al desenvolupament del nou currículum, preferentment en la formació de la didàctica de les llengües recollit en el PLC.

3.5. ORGANITZACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ CURRICULAR

3.5.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, establim una coordinació entre el professorat del nivell i entre el professorat del cicle, independentment de la llengua que imparteixin. Caldrà tendir a més a més cap a la coordinació entre els diversos cicles d'una forma més regular.

3.5.2. Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ens ha d'ajudar a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i anglesa de l'educació primària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües gira entorn de l'ensenyament – aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

El nostre centre ha fet diverses reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes. L'acord del tractament de llengües i de les estructures lingüístiques comunes involucra tots els professors de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts. L'escola ha decidit treballar les estratègies lingüístiques comunes amb material que les té en compte, així com el tractament de la llengua catalana com a primera llengua d'aprenentatge.

A mesura que s'estan adaptant les programacions a la LOE (Llei Orgànica d'Educació), des dels cicles s'està reflexionant i organitzant l'àrea de llengua segons les estructures lingüístiques comunes. De moment, durant el curs 07-08, s'ha començat a implantar a Cicle Inicial, el curs 08-09 s'implantarà a Cicle Mitjà i el curs 09-10 a Cicle Superior.

Es preveu anar-ne avaluant cada curs la metodologia i millorar-ne la didàctica.

3.5.3. Projectes d'innovació

El nostre centre, està participant en un projecte d'innovació de la llengua estrangera que repercuteix a tot el centre .

Al llarg dels propers tres anys hi ha previst desenvolupar un projecte al voltant de la biblioteca de l'escola que ajudarà a actualitzar i millorar-ne l'ús.

A més llarg termini no es descarta la possibilitat de participar en futurs projectes sobretot pel que fa referència a la didàctica de les llengües que ajudin a posar en pràctica el desenvolupament del nou currículum.

3.6. BIBLIOTECA ESCOLAR

Malgrat que la nostra escola està dividida en dos edificis separats per 1Km. i que això repercuteix en l'organització i dotació de la biblioteca, la utilització d'aquesta com a recurs per motivar la lectura, té una llarga trajectòria a la nostra escola.

Darrerament el funcionament no ha sigut l'òptim ja que per manca d'espais se n'ha canviat la ubicació i s'ha hagut de compartir amb la sala de professors. Aquest fet ha reduït l'horari de disponibilitat i ha afectat l'espai i el mobiliari resultant molt poc adequat per fer-hi activitats de recerca i d'aprenentatge, encara que serveix per realitzar el servei de préstec.

Tot i aquest fet puntual, hem seguit creient que la biblioteca ha de ser un eix vertebrador en l'aprenentatge on es pugui trobar tot tipus d'informació en diferents suports. Per això, en

aquest temps, s'han potenciat molt les biblioteques de classe (sobretot E. Infantil) on s'hi poden trobar llibres d'imaginació i llibres de coneixements relacionats amb els temes que es treballen durant el curs o nivell.

En aquests moments treballem:

En l'àmbit d'organització :

*Adequant els espais de la biblioteca central i de les diverses biblioteques d'aula: retolació i senyalització... (dins la nostra disponibilitat actual).

*Adequant el fons bibliogràfic (esporgar, arreglar, folrar llibres, classificar-los degudament...)

En l'àmbit de dinamització:

*Establint canals de comunicació amb la biblioteca pública (visites concertades amb diversos grups escolars, col·laboració a l'hora de fer el treball d'organització, préstec de llibres sobre temes determinats...)

*Donant informació al professorat: ja sigui **organitzativa** (funcionament de la biblioteca, ubicació dels diversos materials que s'hi poden trobar...) o **pedagògica** (facilitar informació sobre els recursos disponibles, donar llistats de llibres recomanats per diverses entitats: Rosa Sensat, Faristol, Fundació Bromera, Departament d'Educació /bibliografia selectiva per a la biblioteca escolar...)

A curt termini ens plantegem, com a objectius, aprofundir i iniciar:

En l'àmbit d'organització i gestió :

*Acabant de dotar la biblioteca dels llibres i documents que creguem necessaris i importants, tenint en compte que aquest fons s'ha d'anar actualitzant i hauria de tenir una proporció d'un 60% de coneixements i un 40% de ficció.

*Començant a dotar la biblioteca de diferents suports multimèdia CD'S, vídeos, programes informàtics...

En l'àmbit de dinamització:

*Planificant i desenvolupant diferents programes, propostes i activitats que fomentin el gust per la lectura (pla de lectura del centre)

*Establint altres canals de comunicació amb altres biblioteques escolars del poble.

En l'àmbit de formació:

*Incorporant a la nostra escola el Pla d'innovació de les Biblioteques PUNTEDU (curs 2008/2009).

*Formant un grup de treball estable i de continuïtat per poder portar a terme tota aquesta tasca.

A llarg termini ens plantegem com objectius:

Col·laborar i involucrar-nos, al màxim possible, en les infraestructures del nou equipament de la Biblioteca (ubicació, distribució de zones, mobiliari...) seguint els criteris que dóna el Departament Educació (Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa)

Amb la suma de tots els elements esmentats, oferir una biblioteca que pugui ser una eina bàsica d'aprenentatge en el desenvolupament de totes les àrees i en el foment de l'hàbit lector. I que sigui, també, un servei i un recurs pel professorat així com un espai obert a tota la comunitat educativa.

3.7. PROJECCIÓ DE CENTRE

3.7.1. Pàgina web del centre

Des de fa uns set anys, la nostra escola té una pàgina web amb dos objectius clars de funcionament.

Per una part té una funció de comunicació amb tota la comunitat educativa. Ja que s'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, funcionament de l'escola, programació de sortides i colònies, fotografies de les diferents activitats, menú del menjador, informació diversa...

I per una altra part té la vessant pedagògica dirigida als alumnes. Aquí hi ha un seguit d'activitats curriculars, proposades pels tutors/es o especialistes, seqüenciades per nivells i matèries. També hi ha apartats de treballs manuals, cuina, biblioteca , racó del mussol (entreteniments lògics)...on s'intenta posar-hi activitats noves i engrescadores (quinzenal, mensual o trimestralment). Tenir tot aquest seguit d'activitats a la pàgina permet als alumnes poder treballar-les des de casa seva. També es poden trobar seccions on es penjen treballs fets per l'alumnat. ja siguin individuals o per grups.

La llengua vehicular de la web és el català però s'hi poden trobar activitats fetes amb altres llengües que s'usen a l'escola (castellà i anglès).

Aquesta web és un recurs compartit i usat per tota la comunitat educativa i s'han establert mecanismes per actualitzar-la regularment .

3.7.2. Revista de l'escola

El nostre centre té una revista "El Gargot" que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs que es realitzen al llarg del curs.

La revista és un recurs compartit per la nostra comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per facilitar-ne la participació. És té clar el paper del català com a llengua vehicular i de referència del centre.

4. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE

DISTRIBUCIÓ HORÀRIA SETMANAL DE CADA LLENGUA

NIVELL	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS	ESTRUCTURES COMUNES
E.I. 3	Totes les àrees			
E.I. 4	Totes les àrees			
E.I. 5	Totes les àrees (excepte d'anglès)		0,45h. desdoblats	
1r.	6 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- lliure disposició 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -expressió oral</i>	1 h 2h- mínims	2 h <i>1h.desdoblada</i> 1,30 h- mínims 30'-lliure disposició	1'30 h 1'30- mínims
2n.	6 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- lliure disposició 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -expressió oral</i>	1 h 2h- mínims	2 h <i>1h.desdoblada</i> 1,30 h- mínims 30'-lliure disposició	1'30 h 1'30- mínims
3r.	4 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -exp.oral/escrita</i>	2,30h 2h- mínims 30'-lliure disposició	3 h <i>1h.desdoblada</i> 2 h- mínims 1 h-lliure disposició	1 h 1h- mínims
4t.	4 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -exp.oral/escrita</i>	2,30h 2h- mínims 30'-lliure disposició	3 h <i>1h.desdoblada</i> 2 h- mínims 1 h-lliure disposició	1 h 1h- mínims
5è.	4 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -exp.oral/escrita</i>	3 h 2h- mínims 1h-lliure disposició	3 h <i>1h.desdoblada</i> 2,30 h- mínims 30'-lliure disposició	1 h 1h- mínims
6è.	4 h <i>1h.desdoblada</i> 2h- mínims 2h- Sisena hora: <i>1h -lectura</i> <i>1h -exp.oral/escrita</i>	3 h 2h- mínims 1h-lliure disposició	3 h <i>1h.desdoblada</i> 2,30 h- mínims 30'-lliure disposició	1 h 1h- mínims

DISTRIBUCIÓ HORÀRIA PER CICLE DE CADA LLENGUA

CICLE	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS	ESTRUCTURES COMUNES
EI	Totes les àrees (excepte l'anglès a EI-5)		35h.	
CI	280h.	70h.	140h.	105h.
CM	140h.	175h.	210h.	70h.
CS	140h.	210h.	210h.	70h.
Total Primària	560h.	455h.	560h.	245h